

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN YAŞAM BOYU
ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ
(DENİZLİ İLİ ÖRNEĞİ)

Nefise GÖK

Denizli 2022

**T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
OKUL ÖNCESİ EĞİTİM BİLİMLERİ DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME
EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ
(DENİZLİ İLİ ÖRNEĞİ)**

Nefise GÖK

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi İzzet Baki KARAOĞLU

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tezsiz proje çalışmasında; Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili esere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Nefise GÖK

TEŞEKKÜR

Araştırma projem kapsamında bilgi ve tecrübesiyle yol gösteren, kılavuz olan danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi İzzet Baki KARAOĞLU' na,
Yüksek lisans eğitim sürecimin ve araştırma projemin her aşamasında yanımda olan değerli eşim Saim GÖK'e,

Hayatım boyunca her daim yanımda olup bana destek olan, bugünlere gelmemdeki emeğinin karşılığı olmayan kıymetli anne babama ve tüm aileme teşekkür ederim.

Nefise GÖK
2022 Denizli

ÖZET

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi

GÖK, Nefise

Tezsiz Yüksek Lisans Projesi, Temel Eğitim Anabilim Dalı

Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı

Proje Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi İzzet Baki KARAOĞLU

Ocak 2022, 54 sayfa

Bu araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini farklı değişkenler açısından incelemesi amaçlanmıştır. Çalışmaya, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Denizli ili Pamukkale ve Merkezefendi İlçelerinde 3-6 yaş grubuna eğitim veren resmî bağımsız anaokullarında görev yapan 110 öğretmen dahil edilmiştir. Çalışma verilerine ulaşmak için Yaman (2014)'ın geliştirdiği Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde non-parametrik testler (Kruskal Wallis H Testi ve Mann Whitney U Testi) kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, okul öncesi kurumlarda görev yapan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin cinsiyetlerine, yaşlarına, mesleki kıdemlerine ve öğrenim düzeylerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, öğretmenler, yaşam boyu öğrenme

İÇİNDEKİLER

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU	iii
ETİK BEYANNAMESİ.....	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZET	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ	ix
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Problem Cümlesi	3
1.3. Alt Problemler	3
1.4. Araştırmanın Amacı	3
1.5. Araştırmanın Önemi	4
1.6. Varsayımlar	5
1.7. Sınırlılıklar.....	5
1.8. Tanımlar	5
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2.1. Kuramsal Çerçeve	7
2.1.1. Yaşam Boyu Öğrenme	7
2.1.2. Yaşam Boyu Öğrenmenin Amacı ve Önemi.....	12
2.1.3. Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri.....	14
2.1.4. Yaşam Boyu Öğrenen Bireylere Duyulan Gereksinim	15
2.1.5. Yaşam Boyu Öğrenen Bireyin Özellikleri	16
2.1.6. Yaşam Boyu Öğrenme İlkeleri.....	17

2.1.7. Yaşam Boyu Öğrenmede Öğretmenin Rolü	17
2.2. İlgili Araştırmalar	19
2.2.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	19
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : YÖNTEM.....	25
3.1.Araştırmanın Modeli.....	25
3.2.Evren ve Örneklem	25
3.3.Veriler Toplama Aracı	26
3.4.Verilerin Analizi	27
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : BULGULAR ve YORUM.....	28
4.1.Alt Problemlere İlişkin Bulgular.....	28
4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	28
4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	30
4.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	30
4.1.4. Dördüncü Probleme İlişkin Bulgular.....	31
4.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	31
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER.....	32
5.1. Tartışma ve Sonuç	32
5.2. Öneriler	33
KAYNAKÇA.....	35
EKLER.....	39
ÖZGEÇMİŞ	45

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. <i>Okul öncesi Öğretmenlerinin Kişisel Özellikleri Dağılımları</i>	26
Tablo 3. 2. <i>Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeğinin Kolmogorov-Smirnov-Shapiro-Wilk Değerleri</i>	27
Tablo 4.1. <i>Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetim Becerilerine Yönelik Alguları</i>	28
Tablo 4.2. <i>Okul Öncesi Öğretmenlerinin Cinsiyetleri ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki Anlamlı Farklılığa Yönelik Mann Whitney U Testi Bulguları</i>	30
Tablo 4. 3. <i>Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaşları ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki Anlamlı Farklılığa Yönelik Kruskal Wallis H Testi Bulguları</i>	30
Tablo 4. 4. <i>Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öğrenim Düzeyleri ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki Anlamlı Farklılığa Yönelik Kruskal Wallis H Testi Bulguları</i>	31
Tablo 4. 5. <i>Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemleri ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki Anlamlı Farklılığa Yönelik Kruskal Wallis H Testi Bulguları</i>	31

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

1.1 Problem

Eğitimi; bireylerin davranışlarında öz yaşantıları vasıtasıyla bilinçli bir şekilde istenen yönde değişimlerin gerçekleştirilmesi süreci olarak ifade edebiliriz. Eğitimin tanımına dair birden çok tanım yapılsa da ortak olan tanım olarak ‘kasıtlı kültürlenme’ kavramı ön plana çıkmaktadır (Ertürk, 1988).

Eğitim; bireylerin gelişimlerine bütüncül bir bakış açısıyla katkıda bulunur ve insanların gereksinim duydukları bilgileri sağlar. Bu çerçevede doğrultusunda, eğitim, doğal bir süreç olarak yaşamın yadsınamaz bir parçasıdır. Bir ülkenin çağdaş bir değişim ile gelişim gösterdiğini anlamamanın en önemli kriteri ve yolu eğitimde bireylere sunmuş olduğu imkanlardır (Yaman, 2014).

Hızlı bir ilerleme kaydeden teknolojik gelişmeler beraberinde bilginin değişim ve dönüşümünü de sağlayarak “bilgi çağını” ve “bilginin” gerekliliği ve önemini daha da önemli bir konuma getirmiştir. Gelişen ve değişen dünyanın dönüşümünde bireylerin değişim ve dönüşümü de bir zorunluluk haline gelmiştir (Ünal, 2012). Aksi takdirde değişim ve yeniliklerin bir parçası olamayan bireylerin psikolojik, sosyal ve ekonomik problemlerle başa çıkma yolları geliştirmeleri kaçınılmaz olacaktır (Poyraz, 2014).

Yaşam boyu öğrenme, kişinin bireysel veya mesleki gerçeklerle, gönüllü ve kişisel azimle bilgi ve beceri edinme çabasının yanı sıra önemli toplumsal ve ekonomik sonuçları olan bir süreçtir. Yaşam boyu öğrenme kavramının temelinde öğrenme, keşfetme ve hizmet etme değerleri yer almaktadır. Yaşam boyu öğrenme yaklaşımının beraberinde, eğitim ve öğrenme kapsamındaki kavramların yeniden tanımının yapıldığını ve aynı zamanda birçok yeni kavramın da geliştirildiğini ifade etmek mümkündür (Toprak ve Erdoğan, 2012). Bu çerçevede de ‘öğrenme’ kavramını da ele almak gerekmektedir.

Öğrenme, kişisel deneyimler ve çevre ile etkileşim yoluyla kalıcı davranışlar kazanma veya eski davranışları değiştirme sürecidir. Eğitim kurumlarının ve eğitimcilerin görevi, bireyin gerekli davranışı kazanması için gerekli ortamı hazırlamak ve bireye yardımcı olmaktır. Eğitimin başarılı olabilmesi için bireylerin nasıl öğrendiğini anlaması ve yetişkin öğrenmesinde etkili olan değişkenleri dikkate alması gerekmektedir (Okçabol, 2006). Herhangi bir konuyu anlaması gereken bireyler, o konuyla ilgili bilgilere ulaşma imkanına sahiptir. Bu öğrenmeleri daha sistemli ve talebi karşılamak için daha etkili hale getirmek için eğitim kurumlarına ihtiyaç vardır (Ö. Demirel, 2010). Ancak öğrenme

sadece eğitim kurumlarında gerçekleşmez. Kasıtlı veya kasıtsız olarak; aile, arkadaşlar, sokaklar, çarşılar, marketler, radyo, televizyon, gazete, kitap, sinema vb. alan bir öğrenme ortamı yaratır.

Sosyokültürel ve alt kültürlerin sunulduğu böyle bir ortamda yaşayan insan, kendi hayatından da öğrenir (Miser, 2006). Öğrenme, öğretme ve eğitimin büyük bir araya gelmesi, yalnızca ailenin, akm çevrenin veya okulun çabalarına bağlı değildir. Çocuklar ve yetişkinler, okula gitmek isteseler de istemeseler de hayatları boyunca bir şeyler öğrenmeye devam ederler (Okçabol, 2006). Öğrenme artık tek başına kişinin düşünce yapısında meydana gelen zihinsel bir süreç olarak görülmemekte ve bireyin öğrenmesi artık sadece yetişkin bir öğrencinin niteliklerini barındıran bir düşünce değildir.

Öğrenme, birlikte öğrenme ortamını şekillendiren ve canlandıran kültürel, sosyal, ekonomik ve politik güçlerin tümünün bütünlüğünün daha iyi anlaşılmasını sağlar (Merriam, 2013). Devamlı öğrenme hali ve kendi gelişim ve değişimini bir üst noktaya taşıyabilme, 21. yüzyıl insanın temel özellikleridir (Fındıkçı, 2004). Eğitim alanında gerekli düzenlemelerin yapılmasıyla toplumun tüm katmanlarında farkındalık yaratılması ve bilgi toplumu için gerekli becerilerle yaşam boyu eğitim anlayışı çerçevesinde donatılmasının önemi giderek artmaktadır (Onal, 2010). Toplum olarak var olan birey, içinde bulunduğu topluma uyum sağlayarak topluma ayak uydurabilmek için toplum değiştikçe kendini de değiştirmeli ve geliştirmelidir. Toplum değiştikçe birey, yaşamı boyunca daha önce öğrendiklerini, öğrettiklerini ve edindiklerini sorgulayan ve sorgulayan davranışlar sergilemeye başlar (Erduran, 2010).

Bu sorgulama sonucunda, bireyler kendilerini ve dünyayı anlamak için ihtiyaç duydukları bilgileri ancak keşif ve yeniden yapılanma yoluyla kazanırlar. Toplum, yaşam boyu öğrenmeyi hedefleyen tüm eğitim ve öğretim kurumları aracılığıyla 21. yüzyılın hedefi olan öğrenen bir topluma ulaşabilir. Öğrenen toplum olmanın yolu, beşikten mezara kadar tüm vatandaşlara eşit öğrenme fırsatları ve fırsatları sunmaktır. 21. yüzyılın toplumu, ancak öğrenen bir toplum hedefine ulaşırsa saygın bir ileri toplum haline gelebilir.

Bu nedenlerle, yaşam boyu öğrenme amacının gerçekleştirilmesi yönünde eğitimin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi oldukça önem arz etmektedir (Duman, 2006). Birbirine benzeyen bireyler yetiştirmek için tasarlanan okullar bireysel ihtiyaçları karşılayamaz. Klasik eğitim sisteminin temel bir özelliği bilginin geniş çapta erişilebilirliği idi ve 21. yüzyılda bilginin edinilmesini değil, bilginin nasıl edinildiğini öğretmek önemli hale geldi. Diğer bir deyişle öğretmek değil, öğrenmeyi öğrenmek öne çıkmaktadır (Aksoy, 2013). Eğitim, bilgi edinme, bilgiyi uygulama ve bilgi üretme

yeteneğidir. Bu nedenle yaşam boyu eğitim hem bireyler hem de milletler için esastır (Miser; 2002).

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi: “Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin düzeyi nedir?” şeklinde ifade edilebilir.

1.3. Alt Problemler

Araştırmanın amacına uygun olarak belirlenen alt problemler şunlardır:

1. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?
2. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?
3. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğretmenlerinin yaşlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?
4. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde eğitim durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?
5. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde meslekteki kıdemlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Sürekli değişen ve gelişen bilgi teknolojisi dünyasında, değişimin hızı zamanla yetersiz bilgi ile sonuçlanmakta ve bireylerin kendilerini sürekli güncellemelerini ve güncellemelerini gerektirmektedir. Değişime ve ilerlemeye ayak uydurma ihtiyacı, yaşam boyu öğrenmenin önemini ve ihtiyacını artırmaktadır. Öğrenme bir okul ortamıyla sınırlı değildir ve öğrenilen bilgiler zamanla değişir. Hayat boyu öğrenme motivasyonunun bireylere yaşamın ilk yılları olarak isimlendirilen ilk çocukluk döneminden itibaren kazandırılması önemlidir. Bu nedenle bireylere erken çocukluktan itibaren öğrenme becerilerinin gelişmesi ve sosyal hayattaki belirli durumları fikir üretmek aşmayı öğrenmesi sağlanmalıdır.

Bireylerin hayatlarının her anında kendi kendine öğrenmeleri ve öğrendiklerini yeni koşullarda kullanabilmeleri kaçınılmaz hale gelmiştir. Bireylere nasıl öğreneceklerini

öğretme konusunda öğretmenlere büyük sorumluluk düşmektedir. Okul öncesi öğretmenlerinin erken çocuklukta rolü, kişisel yaşamın yadsınamaz bir gerçeğidir. Bu noktada öğretmenlerin bunu öğrenmedeki irade ve kararlılığı çok önemli bir noktadır. Bu bağlamda öğretmenlerin gelişime açık olmaları ve yaşam boyu öğrenme becerilerini kazanmaları gerekmektedir (Yaman, 2014). Bu nedenle öğretmenlik mesleğinin özü olan yaşam boyu öğrenme kavramının bilinci ve sorumluluk bilinciyle sağlam bir adım atmak toplumsal hedeflerin gerçekleştirilmesinde öncü olacaktır. Bu çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Günümüz dünyasında hızlı bir sirkülasyon sürecinin içerisinde bireylerin, bu devrimin gerisinde kalmamak adına, kendi kendilerine öğrenebilen, çağın getirilerine ayak uydurabilen bir potansiyelde olmaları ve bu potansiyel ile gereken bilgi ve becerileri kazanmış olmaları oldukça önem arz etmektedir. Bu kritik noktada ise hayatın tüm sürecinde öğrenme istek ve güdüsünün önemi karşımıza çıkmaktadır. Yaşam boyu öğrenme kavramı bizlere çağın getirilerine ayak uydurabilmenin yollarını sunmaktadır. Bu yolların toplumlara aktarımında ise öğretmenlerin rol ve sorumlulukları ön plana çıkmakta ve oldukça önem arz etmektedir. Öğretmenlik mesleki geçmişten günümüze her daim nitelikli sağlıklı toplumların oluşumunda, nesillerin mimarı olarak önemli bir pozisyonda yer almaktadır.

Toplumların ilk temellerinin atıldığı erken çocukluk dönemi; hayatın ilk dokunuşlarıyla birlikte istendik ve istendik olmayan kalıcı izli yaşantıların ev sahipliğini yapan bir dönemdir. Dolayısıyla yaşam boyu öğrenme kavramına ait tüm bilgi ve becerilerinin de atıldığı bir dönem olarak erken çocukluk döneminde, bu bilgi becerilerin okul öncesi öğretmenler tarafından aktarımı kritik bir öneme sahiptir. Fakat yaşam boyu öğrenme kavramına ait bilgi ve becerilerin aktarımında kritik bir rol üstlenen öğretmenlerin, öncelikle kendilerinin yaşam boyu öğrenme kavramını kendi yaşantılarında hayata geçirebilmeleri gerekmektedir. Çok büyük bir oranda toplumların gelişim ve değişimlerinin gerçekleşebilmesi bu sayede söz konusu olabilecektir. Bu bağlamda istek ve motive olabilmek kelebek etkisi misali bir başlangıç olabilecektir. Çünkü yaşamsal mutluluğun en nihayetinde motivasyonun önemi yadsınamaz bir gerçektir. Motive olabilmeyen gücü ve azmi sayesinde bireylerin sahip oldukları tüm farklı potansiyellerin ortaya çıkması ve çıkarılması mümkün olabilecektir.

Her branştan tüm öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimlerinin temelinde var olan yaşam boyu öğrenme eğilimi tarihsel tüm zamanların konusu olmakla birlikte ülkemizde de özellikle son yıllarda daha çok gündeme gelen bir konudur. Bu noktada ülkemizde yaşam boyu öğrenme kavramına ait birçok çalışma ve araştırmanın yapıldığı alan yazın taramasında görülmüştür. Farklı öğretmen branşlarında ve öğretmen adaylarına yönelik çalışmaların yapıldığı da görülmüş olsa da sadece okul öncesi öğretmenlerine yönelik yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi yönünde bir araştırmanın yapılmadığı görülmüştür. Bu sebeplerle gelecek nesillerin yetiştirilmesinde ve erken çocukluk yaşantılarının kritik bir pozisyonunda olan okul öncesi öğretmenlerinin hayatın tüm süreçlerinde öğrenmeye yönelimlerinin incelenmesi araştırmaya değer bulunmuş ve alan yazına önemli bir katkı sağlayacağı umularak, bu araştırmanın yapılması uygun görülmüştür.

1.6. Varsayımlar

Çalışmada kullanılacak olan ölçeğin amaca hizmet ettiği, araştırmanın amacına uygun olarak verilerin toplandığı, katılımcı öğretmenlerin ölçekteki ifadeleri içtenlikle doldurdukları varsayılmaktadır.

1.7. Sınırlılıklar

Elde edilen bulgular, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Denizli ili Pamukkale ve Merkezefendi ilçelerinde kamuya bağlı bağımsız anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri ile sınırlıdır. Bulgular, geliştirme ölçeğindeki maddeler ve bu maddelere verilen öğretmen yanıtları ile sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Yaşam Boyu Öğrenme: Kişisel, sosyal ve/veya mesleki nedenlerle bilgiyi, teknik bilgiyi, becerileri, yeterlilikleri ve/veya yeterlilikleri geliştiren yaşamda gerçekleştirilen tüm öğrenme faaliyetlerini ifade eder (Avrupa Topluluğu Resmi Yayınlar Ofisi, 2008). “Kişisel, sosyal, sosyal ve/veya istihdamla ilgili bir bakış açısıyla bilgi, beceri ve yetkinliklerin geliştirilmesi amacıyla yaşam boyu gerçekleştirilen çeşitli öğrenme faaliyetleri olarak tanımlanmaktadır” (Çelik, Demirhan, Güleç; 2012, s.20).

Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri: Yaşam boyu öğrenme becerileri, bireylerin eğitimde, iş hayatında ve sonrasında topluma aktif birer vatandaş olarak katılması için gerekli olan becerilerdir (Akkuş, 2008).

Yetişkin Eğitimi: Yetişkin vatandaşların çalışma kapasitelerinin artırılması, yaşam standartlarının yükseltilmesi, ulusal ve hümanist değerlerin geliştirilmesi amacıyla okul sınırlarının dışında veya okul eğitimi yanında yürütülen eğitim ve öğretim faaliyetlerine verilen addır (Ö. Demirel, 2010).

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde, kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1.1. Yaşam Boyu Öğrenme

Birçok eğitimci, yaşam boyu eğitim düşüncesinin ilk çağ zamanları kadar eskiye dayandığını ve Hesiodos'un "kendini gerçekleştirmeyi öğrenme" kavramını 2500 yıldan fazla bir süre önce kullandığını söylüyor. Ancak yaşam boyu eğitim fikri tam olarak XX'dir. Bu yüzyılın başında başlamıştır. Hayat boyu öğrenme kavramı ilk kez 1920'lerde John Dewey, Eduard Lindeman ve Basil Yeaxle tarafından yaşam boyu öğrenmenin günlük hayatın içinde hep var olduğuna inandıkları için kullanılmıştır. Böylece yetişkin eğitimi alanında sistematik araştırmaların başladığı ve o dönemden günümüze kadar devam ettiği görülebilen “eğitim yaşam içindir” görüşü ortaya çıkmıştır (Poyraz, 2014). Hayat boyu öğrenme kavramı 1970'lerin başında uluslararası bir tartışma haline geldi, aslında OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD]), Avrupa Komisyonu ve UNESCO gibi hükümetler arası kuruluşlar yaşam boyu öğrenme kavramını önemli gündem maddelerine dahil etmeye başlamışlardır.

1970'lerin ortasından 1990'ların ilk yıllarına kadar yaşam boyu öğrenme kavramının hala var olduğunu söyleyebiliriz. Bu durumun önemli nedenlerinden bir tanesinin o süreçte yaşanan tüm ulusları etkisi altına alan ekonomik krizin etkileri olarak ifade edilebilir. (Beycioğlu ve Konan, 2008).

1990'larından itibaren ise hayat boyu öğrenme kavramının önemli bir ölçüde ulusların gündeminde yer aldığını görmekteyiz. Çünkü artık bu tarihler itibariyle küreleşmenin önemli bir ivme kazanması ayrıca Avrupa genç nüfusunun azalıyor olması ulusları farklı girişimlere yönlendirmiş ve yapılacak olan çalışmalarda yaşam boyu öğrenme kavramı tüm alanlarda etkisini göstermeye başlamıştır (Chang Lin, 2012). Ayrıca önceleri yaşam boyu öğrenme kavramı çoğunlukla insanı öne alan bir kavram iken, bu süreçte hükümetlerin bu kavram ile yarar sağlayabilecekleri konusu gündeme gelmiş ve yaşam boyu öğrenme kavramı her zamankinden daha farklı olarak üzerinde durulan bir konu alanı olmuştur. Sadece eğitim ile ilgili bir kavram olmaktan çıkıp yaşam boyu öğrenme kavramı artık bu süreçlerde sosyoloji, ekonomi gibi farklı bilimlerde de konuşulan, gündemde olan bir kavram haline gelmiştir. Dolayısıyla yaşam boyu öğrenme kavramı farklı bir forma

girmiş ve Avrupa Birliği, UNESCO ve OECD gibi uluslararası başlıca kuruluşlar yaşam boyu öğrenme kavramını gündemlerine almışlardır (Dehmel, 2006). Bu doğrultuda; Avrupa Birliği'nin hayat boyu öğrenme kavramına yönelik attığı adımları ifade etmek gerekirse;

Avrupa Birliği'nin eğitim politikalarının alt yapısını yaşam boyu öğrenme unsuru oluşturmuştur. Bu anlayış ile Avrupa Birliği, yaşam boyu öğrenmeyi sadece eğitim ve mesleki eğitimin bir şekli değil, süreklilik arz eden eğitim ortamlarını oluşturma ve bireylerin bu ortamlara katılımları konusunda da rehberlik yapmayı öngörmüştür (Bağcı, 2011). Avrupa Parlamentosu'nun 1996'yı "Avrupa Hayat Boyu Öğrenme Yılı" ilan etmesiyle AB, yaşam boyu öğrenmeye yönelik en önemli adımını atmıştır. Bu önemli adımla, yurttaşların iş dünyasına ve toplumda tüm bireylerin söz sahibi olduğu demokratik süreçlere katılımını artırmak ve ekonomi dünyası, teknoloji çağındaki ve sosyal değişimlere uyum sağlama yeteneklerini geliştirmek amaçlanıyor. AB, 2000 yılında Lizbon'da 10 yıllık stratejik hedeflerini belirlerken, dünyadaki hızlı değişimler karşısında mutlak bir dönüşümün gerekliliğini vurgulamış, bu doğrultuda "sosyal refah, modernleşme" gibi çözümler üzerinde çalışılması gerektiğini vurgulamıştır (Avrupa Konseyi, 2000).

Lizbon Zirvesinde oldukça önemli konu başlıkları ele alınarak, Avrupa'da yaşayan bireylere hayatlarının değişik süreçlerinde eğitim imkân ve fırsatlarının sunulmasının önemi ve gerekliliği vurgulanmış ve genç, yetişkin, işsiz kalma riski yaşayan ve işsiz olan kısacası toplumun her kesimine yönelik eğitim programlarının hazırlanması mecburiyeti ifade edilmiştir. Avrupa Komisyonu, 30 Ekim 2000'de "Yaşam Boyu Öğrenme Memorandumu" ilan etmiş ve her türden eğitim ve öğretimin yaşam boyu öğrenme başlığı adı altında toplamıştır. Her bireye eşit eğitim imkanları vurgulanmıştır (Avrupa Komisyonu [European Commission], 2000).

Avrupa Birliği'nin eğitim öğretim ile ilgili plan ve uygulamalarının ana hatlarını oluşturan yaşam boyu öğrenme konusu ülkemizde de gündemde olan önemli konu başlıkları arasındadır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne aday olma sürecinin etkisiyle daha çok gündemde olan bir konu olan yaşam boyu öğrenme kavramı yaygınlaşarak, bu yönde çalışmalar artırılmıştır.

Bu çalışmalara bakacak olursak, bireylerin okuryazarlık ve temel yaşam becerilerini artırma kazandırma, destekleme, ihtiyaç duyulan alanlara yönelik iş gücüne sahip bireyler yetiştirme ve yaşam boyu öğrenme sisteminin topluma kazandırılması gibi konular ön plana

çıkmıştır (Samancı ve Ocakcı, 2017). Ülkemizin yaşam boyu öğrenme konusundaki çalışmalarına bakacak olursak;

Mesleki eğitim ve öğretim sisteminin desteklenmesi ve iyileştirilmesi projesi kapsamında hazırlanan "Türkiye'nin Başarısının İtici Güçleri: Hayat Boyu Öğrenme Politika Belgesi", Türkiye'nin yaşam boyu öğrenme yolunda attığı en ciddi ve önem arz eden adımlarından biridir. Bu belge, yaşam boyu öğrenme bağlamında ele alınan dokuz program alanını içermektedir. Bu program alanlarının içerikleri aşağıdaki gibidir: “Yetişkinlere okuryazarlık ve temel yaşam becerileri eğitimi vermek, yaşam boyu öğrenme için kırsal kalkınma planları hazırlamak, temel yetkinlikler ve temel becerilerin geliştirilmesi için kapsamlı stratejiler geliştirmek, yaşam boyu öğrenme uygulamalarına STK katılımını sağlamak, işyerinde eğitim vermek, beceri düzeylerini yeniden tanımlamak Bu amaçla akreditasyon sistemlerini standartlaştırın ve kurun, yaşam boyu öğrenme uygulayıcıları için kapsamlı eğitim sağlayın, yaşam boyu öğrenme konusunda bilgilendirme ve bilinçlendirme kampanyaları yürütün ve medyayı yaşam boyu öğrenme uygulamalarına entegre edilmiştir (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi [MEGEP], 2006).

Ülkemizde tüm hayat boyu öğrenme kapsamında çalışmaların devam ettiğini fakat yine de yapılacak daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulduğunu belirtmek mümkündür. Çünkü hala günümüzde eğitimsel süreçlere farklı sebeplerden dolayı katılamamış ve dahil edilememiş birçok birey bulunmaktadır. Bu noktada sebepler, sonuçlar ve yapılacak çalışmaların daha kapsamlı tutularak, yapılacak farklı planlama ve girişimlere ihtiyaç duyulmaktadır. Yaşam boyu öğrenme konusuna olan ilginin ve isteğin artmasında da birden çok faktör etkilidir.

Bu kapsamda (Topakkaya, 2013) bazı şartların sağlanması gerektiğini ifade etmiştir. Bu kriterleri şöyle özetleyebiliriz (s.1087);

“Sağlam ve istikrarlı bir eğitim politikası, yeterli ekonomik destek, kişisel motivasyonu sağlamak, etkileyici reklam, mesai saatlerinin makul oranda kısaltılması, bireylerin kendilerine daha fazla zaman kalması ve eğitim öğretimde yenilikçi çalışmaların yapılması”.

Yaşam boyu öğrenme kavramı, farklı kaynaklardan devamlı öğrenme, sınırları olmayan öğrenme, her yaşta eğitim veya vatandaşın eğitimi gibi çeşitli ifadelerden adını almaktadır (Ersoy ve Yılmaz, 2010). Ayrıca birden fazla tanım yapılmıştır. Bu tanımlara bakarsak;

Tüm yaşam boyunca istendik davranışlar kazanma sürecini yaşam boyu öğrenme olarak tanımlamıştır (Sönmez, 2008).

Hayat boyu öğrenme, yaşam boyu öğrenme kavramını örgün ve yaygın eğitim yoluyla kişisel, sosyal ve mesleki gelişimi destekleyen tüm öğrenme etkinlikleri olarak tanımlamaktadır (Uzunboylu ve Hürsen, 2011).

Avrupa Komisyonu'nun yaşam boyu öğrenme, yaşam boyu öğrenme konusundaki kararında; "okul öncesinden emeklilik sonrasına kadar tüm örgün ve yaygın öğrenmeyi kapsar..." şeklinde tanımlanmaktadır.

Yaşam boyu öğrenme kavramını anlatan birden çok tanım yapılmıştır. Bu tanımların bazılarında öğrenme, bazılarında ise zaman unsuru ön plana çıkarılmıştır. Zaten öğrenme ve zaman kavramlarını birbirlerinden ayrı düşünmek mümkün değildir. Öğrenme yaşam boyu devam eder. OECD de bu düşünce ile; yaşam boyu öğrenmeyi hep sürekliliği olan, bireyin gelişim ve olumlu açılardan değişiminde önemli bir rolü üstlenen hareketlilik olarak ifade etmiştir (Ulutaşdemir, Tabak, Deveci ve Öztürk, 2011).

Tüm bu tanımlara baktığımız zaman yaşam boyu öğrenme kavramına dair ortak noktaların olduğunu görmekteyiz. Hayat boyu süren, informal ve formal tüm eğitim süreçlerini kapsayan, istendik bir gelişim ve değişimin olması gerekliliği unsurlarını, ortak noktalar olarak ifade etmek mümkündür.

Öğrenme motivasyonu, bireysel farklılıklar, öğrenenin merkezde olması, içsel motivasyonu destekleme gibi unsurları daha öne çıkarması nedeniyle yaşam boyu öğrenme, geleneksel öğrenme anlayışından uzaklaşmaktadır (OECD, 2004).

Yirminci yüzyıldan bu yana hızlı bir değişim ve dönüşümün yaşandığı ve bu değişim ve dönüşümsel süreçlerin etkilerinin de dikkat çekici bir ivmeyle hissedildiği dünyamızda, toplumsal, ekonomik ve kültürel açılardan radikal nitelikte olarak da isimlendirebileceğimiz yenilikler ve dönüşümler, bireylerin yaşantılarına hissedilir bir mahiyette etki etmiştir. Bu durum karşısında bireylerin bu sürece ayak uydurabilmek adına, girişim ve çaba içerisinde olmaları bir gereklilik haline gelmiştir. Bireylerin bu girişim ve çabaları nihayetinde kendilerini güncelleyebilme kavramını da söz konusu hale getirmektedir. Bireyler kendilerini yenileyerek ve kariyerlerinin gelişimini yakından takip ederek toplumla uyum içinde günlük yaşamlarına devam edebilirler. Kendini yenileme ancak yaşam boyu öğrenme ile mümkündür. "Yaşam boyu öğrenme" insanın varlığının söz konusu olduğu her durum ve ortamda var olabilir; mekân, zaman, yaş, süre, öğrenim düzeyi gibi çeşitli kısıtları ve

etkenleri ortadan kaldırarak etkisiz hale getiren bir kavram olması nedeniyle ülkelerin eğitime dair yaptıkları tüm çalışma ve araştırmaların odağı haline gelmiştir. Dünya çapında çeşitli çalışmalar yapılmıştır (Çelik, Demirhan ve Güleç, 2012).

Dünyanın değişim ve dönüşümünün günden güne artan bir hızla devam ettiği günümüzde birçok sosyoekonomik etkenlerde yaşam boyu öğrenmeyi zorunlu hale getirmiştir. İş dünyasına bakıldığında beklentilerin bambaşka bir hal aldığı görülmektedir. Çünkü bilinmektedir ki; iş dünyasının doğasında artık oldukça değişim göstermiş bir durumdadır. Değişen ve gelişen hangi alan olursa olsun, önemli olan bu sürecin birer parçası olabilmektir. Aynı zamanda bu becerilerin geliştirilmesinin önemi ile yaşam boyu öğrenme ilkelerinin, yaşamımızın olmazsa olmaz bir unsuru haline geldiğini yadsımak mümkün değildir. Artan küreselleşme ve teknolojik değişim hızı, bilinmektedir ki son zamanların konuşulan, tartışılan en önemli konuları haline gelmiştir. Bir de nüfusun yaşlanması da birçok konunun en temel kritiklerinden olduğu gibi yaşam boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesine olan ihtiyacı da arttırmıştır (Toprak ve Erdoğan, 2012).

Aslında yaşam boyu öğrenmeye olan ilginin günden güne arttığını söyleyebilmekte mümkündür ki artık özellikle yaşlı nüfusu temsil eden gruplarının da günümüzde, geçmişe oranla daha öğrenmeye açık ve istekli hale geldiğini ifade edebiliriz. Özellikle halkın tüm kesim ve yaş gruplarına uygun eğitim, kurs, sosyal aktiviteler gibi imkanların daha fazla olanaklı hale getirilmiş olması ve “öğrenmenin yaşı yoktur ilkesinin” odak noktasında tutulması, oldukça yaşam boyu öğrenme becerileri noktasında olumlu etkilerin yansımaları da gösterir bir duruma getirmiştir. Eğitime ulaşılabilirlik toplumun tüm farklı grup ve yaşları açısından daha mümkün bir hale gelerek, toplumların gelişim ve dönüşümlerinin önünü açma noktasında en önemli kriterlerden biri olmuştur. Özellikle son zamanların tüm dünya gündemindeki en önemli başlıca konuları arasında yer alan Covid-19 virüsüyle birlikte gelen pandemi sürecinin etkileri, birçok alanda olduğu gibi eğitimde de farklı uygulamaları gerekli hale getirerek, online eğitim olanaklarının daha da artırılmasına neden olmuştur. Yaşantılarımıza daha da fazla yerleşen online eğitim imkanları, her yaş grubu için yaşam boyu öğrenmenin kapılarını daha da fazla açmıştır.

Günümüzde küreselleşme hızıyla birlikte iş alanları da farklılaşmış ve birçok meslek artık yok olma durumuyla karşı karşıya gelmiştir. Değişen koşullar var olan mesleklerin gerektirdiği kriterlerin de güncellenmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmış, bunun yanı sıra bambaşka mesleklerin de ortaya çıkmasını gereklilik haline getirmiştir. Bu durum karşısında

bireyler meslek ve çalışma alanlarını muhafaza edebilmek için günden güne çok daha fazla bilgi, beceri ve donanıma ihtiyaç duyar hale gelmişlerdir (Karakuş, 2013).

Görülmektedir ki yaşam boyu öğrenmenin gerekliliği günden güne daha da fazla önem kazanmaktadır.

Yaşam boyu eğitim/öğrenme, özellikle eğitim ile ilgili tüm gündemlerde karşılaşılan bir konu haline gelmiştir. Çünkü küreselleşme, gelişen teknoloji ile ortaya bambaşka ihtiyaçlar çıkmış ve artık formal eğitim, tek başına tüm beklentileri ve eğitim ihtiyaçlarını karşılayamaz bir duruma gelmiştir. Okullarda verilen eğitim yaşamın gerçek problemleriyle baş edebilme becerilerinin geliştirilmesine dair yeterince ışık tutamamaktadır. Dolayısıyla yaşam boyu öğrenme kavramı çözümlerin geliştirilmesinde, yaşamsal becerilerin geliştirilebilmesine yeni ışıkların tutulabilmesinde noktasında önemli bir konumda bulunmaktadır (Bağcı, 2011). Örgün eğitimde göze çarpan noktalardan bazıları şunlardır: amaç ve araçların tutarsızlığı, bir seferde belirli bilgilere erişim, öğrenme teorisi ağırlıklı bilgilere odaklanma, iletişim ve bilgi teknolojisinin yetersizliği, başarı takıntısı nedeniyle öğrenmenin olumsuz algılanması, görmezden gelinmesi. Bireysel farklılıklar örnek teşkil edebilir. Örgün eğitimin bu sınırlılıkları ile karşı karşıya kalındığında, yaşam boyu öğrenme kavramına dayalı birden fazla çalışma, araştırma ve uygulamaya ihtiyaç duyulmaktadır (Budak, 2009; Akbaş ve Özdemir, 2002).

2.1.2. Yaşam Boyu Öğrenmenin Amacı ve Önemi

Yaşam boyu öğrenme konusu en temel olarak bireylerin gelişimlerine odaklanır ve dolayısıyla toplumların gelişimlerine olumlu katkılar sağlayarak, ülkelerin kalkınmasına katkı sağlar. Domino taşları misali etkiler sağlar. Çünkü en nihayetinde bireylerin eğitimi esastır. Eğitim öğretimde yaşanan tüm aksaklık ve tıkanıklar her alanda olumsuz bir şekilde etkilerini hissettirir. Tam aksi olduğu takdirde ise hedeflenen olumlu dönütlerin her alana yansması mümkün olur. Uzun yıllardır dünyanın gündeminde olan yaşam boyu öğrenme konusunda özellikle son yıllarda yapılan çalışmaların önemli bir ivme kazandığını ifade edebiliriz.

Her ülkenin bu konudaki çalışmaları benzerlik ve farklılıklar göstermekte ise de ulusların ortak nihai hedefleri yüksek oranda benzerlik göstermektedir. Yaşam boyu öğrenme adına bu hedefleri şöyle ifade edebiliriz (Devlet Planlama Teşkilatı [DPT], 2001);

Kaliteli okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması: İnsan yaşamının ilk evreleri, yaşam boyu öğrenme için çok önemlidir. Bu nedenle okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır. İlk ve orta öğretimde gerçek bir öğrenme temeli oluşturup, hayat boyu öğrenmeyi gerçekleştirmek için ilk ve orta öğretimde sağlam bir öğrenme temeli oluşturulmalıdır. Bu dönemde atılan temeller, ileriki yaşamlarında motivasyon ve öğrenme becerisini geliştirmek için çok önemlidir. Okuldan işe geçişi kolaylaştırıp, bireylerin mezuniyet sonrası çalışma hayatına geçişlerinde karşılaştıkları sosyal ve ekonomik sorunları en aza indirmek ve bu geçişi kolaylaştırmak için danışmanlık hizmetleri sağlıklı bir şekilde yürütülmelidir.

Yetişkin öğrenimini teşvik etmelidir. Yetişkinlerin değişen çalışma ve yaşam koşullarına uyum sağlayabilmeleri için yaşam boyu öğrenme fırsatlarını artırmak önemlidir. Öğrenmeyi kolaylaştırmak, motive etmek ve ödüllendirmek, yetişkin öğrenimini teşvik etmek için kritik öneme sahiptir. Sistemin parçaları arasında tutarlılığın sağlanması: Sistemin parçaları arasında tutarlılığın sağlanması için sistemin unsurları birleştirilmelidir Sistem kaynaklarının güncellenmesi ve iyi bir öğrenme ortamı yaratmak için bina ve fiziki altyapı yatırımları gereklidir. Bu sistemde fiziki alt yapının yanı sıra eğitimcilerin ve diğer personelin bilgi, beceri, deneyim ve motivasyonları da oldukça önemlidir. Bu nedenle bu personelin eğitimi ve bilgi kaynaklarına erişimleri çok önemlidir (s.15-16).

Günümüz dünyasında artık yaşam boyu öğrenme kavramı ülkelerin kalkınma politikalarının kritik bir konu alanı pozisyonundadır. Dolayısıyla eğitim alanında yaşam boyu öğrenme kavramının önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Çünkü küreselleşen dünyada çağdaş uygarlıklar seviyesine çıkabilmenin yolu eğitim ile mümkündür.

Ulusların kaderini belirleyen en önemli unsur, o ulusun eğitim verdiği önem ve bu kapsamda gerçekleştirilen nitelikli çalışmalar belirlemektedir. Eğitimin öncüleri öğretmenlerin; güncel değişimlerin takibinde olan ve bu değişimlere ayak uydurabilen, öğrencileri yaratıcı uygulama süreçlerine dahil edebilen ve problemleri çözebilmenin yollarını açabilen, proaktif bir vizyonla öğrencilerin ve kendi kişisel gelişimlerinin tüm gereklilik ve sorumluluklarını içsel bir motivasyon ile hayata geçirebilen kişiler olması oldukça önem arz etmektedir. Yaşam boyu öğrenme kavramının benimseniyor olması sayesinde hedeflenen çağdaş bir toplum ortaya çıkacaktır.

Ulusların titizlikle üzerinde durması gereken bir konu olan eğitim; ekonomiden, teknolojik gelişmelere, sanattan, spora vb. kadar birçok konu alanı ile iç içedir. Çünkü eğitim kalitesi yüksek olan ülkeler, diğer alanlarda da önemi gelişmeler ve ilerlemeler kaydetmektedir.

Sonuç olarak, yaşam boyu öğrenme kapsamında hümanist bir yaklaşım ile yapılacak köklü değişimlere ihtiyaç vardır. Yoksulluk yoksulluk ile beslenmeye devam etmemeli, topluma piyasa bakış açısı ile bakılmamalıdır. Öğrenme kültürü okul ile sınırlandırılmamalı, yaşamın her noktasında olan bir öğrenme ortamı oluşturulmalıdır. Aksi takdirde iyi bir eğitim-öğretim imkân ve fırsatlarını elde edebilenler, öğrenim ve eğitim faaliyetlerine daha fazla dahil olabilecek ve dezavantajlı olan toplumun diğer bireyleri ile aralarında önemli eşitsizlikler ortaya çıkacaktır. Her yeni gün artan eşitsizlikler sonucu ulusların çağdaş

değişim ve gelişimlere ayak uydurmaları yeterli bir seviyede olmayacaktır. Bu bağlamda, toplum “için” “toplum “ile”, bir perspektif ile ‘hayat boyu” ve “yaşam yoluyla” öğrenme bakış açısı ve zihniyetini kazandırmak ve bunu, öğrenme sürecinde olan bireyleri sermaye olarak görmeyip, “bireyi” sadece insan olarak görüp, nitelikli yaklaşımlar çerçevesinde bir eğitim planlaması içerisinde başarmak gerekmektedir (Kaya, 2014). Bu önemle birlikte eğitim planlamaları tabuların dışında ve yenilikçi vizyonlar ile yapılmalıdır.

Bilgiyi arayan, üreten, sorgulayan, yaşamın her alanına aktarabilen bireyler yetiştirebilmek için yaşam boyu öğrenme kavramının toplumlara yerleştirilmesinin önemi bir kere daha ortaya çıkmaktadır.

Okullarda kazanılan bilgi ve beceriler zamanla geçerliliğini yitirmektedir. Var olan meslekler günden güne değişime uğramakta ve bireylerin sahip oldukları bilgiler yeterli olmamaktadır. Yaşamın her noktasında bir vazgeçilmez haline gelen teknoloji sayesinde birçok pratik uygulamaların dijital araçlar ile gerçekleştirebildiği bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla hayat boyu var olan bilgilerin olduğu gibi kalması toplumların küreselleşen dünyadan uzak kalmasına sebep olacaktır.

Özetle ifade etmek gerekirse yaşam boyu öğrenme kavramı artık göz ardı edilemeyecek kadar ciddi bir öneme sahiptir; eğitim, öğretim, öğrenme, bilgilerin yaşama aktarımı, toplumsal ilerlemelerin önünün açılması, bu konuda yapılacak olan çalışmalar ile mümkündür.

2.1.3.Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri

Küreselleşme, bilim ve teknolojinin hızlı değişim ve gelişimi günümüz dünyasının beklentileri çerçevesinde yetişmiş insan gücü profilini belirleme noktasında temel unsurlar arasında yer almaktadır. Değişen dünya ile toplumsal beklentiler de farklılık göstermiş ve beklentiler doğrultusunda bireylerin sahip oldukları bilgi ve beceriler sorgulanır bir duruma gelmiştir. Bu bağlamda, yaşam boyu öğrenme potansiyelini taşıyan bireylere ihtiyaç hissedilmiştir (Soran, Akkoyunlu ve Kavak, 2006).

Yaşam boyu öğrenme becerileri şöyle özetlenebilir (Figel, 2007);

Ana dilde iletişim; Bireyin kendi duygu ve düşüncelerini gerekli standartlara (dinleme, okuma, konuşma, yazma) uygun olarak ana dilinde sözlü ve yazılı olarak ifade edebilme yeteneğidir. Yabancı dilde iletişim; bir yabancı dili hem sözlü hem de yazılı olarak kullanabilme becerisine, yabancı dilin yazılı dilini okuma ve anlama becerisi denir. Matematiksel yeterlilik ve fen ve teknolojiye temel yeterlikler; Matematik yeterlilik, bireyin yaşamın her anında karşılaştığı sorunları çözüme ve temel matematiksel işlemleri yapma yeteneğine denir. Fen ve teknolojiye yeterlilik;

problemleri neden-sonuçlarıyla birlikte belirlenmesi ve mantık çerçevesinde açıklama yapabilme yetisine denir. Dijital Yeterlik; dijital yeterlilikler, bireylerin yaşamlarında bilgi iletişim teknoloji yetileriyle birlikte birbirleriyle iletişim kurmalarını kapsayan bir yeterliliktir. Öğrenmeyi öğrenmek; Öğrenmeyi öğrenme, bilgiye ulaşma arzusudur. Bireylerin yetenekleri doğrultusunda çıkılan süreçte problemler ile başa çıkarak, içsel bir motivasyonla ilerleyebilme ve yaşamına aktarabilme yeteneğidir. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yeterlik, sosyal ve yurttaşlık yeterliliği, bireyin sosyal yaşama daha etkin bir şekilde katılma yeteneği olarak tanımlanabilir. Girişimcilik duygusu; düşüncelerin ifade edilebilmesi yaşama aktarılıp, üretici planlamalar yapabilme ve yönetebilme becerisine denir. Kültürel farkındalık ve İfade; bireylerin görsel, yazılı medya, müzik, tiyatro, görsel sanatlarda duygu ve düşüncelerini ifade edebilmelerine, geliştirebilmelerine denir (s. 83-101).

2.1.4. Yaşam Boyu Öğrenen Bireylere Duyulan Gereksinim

Günümüzde değişen dünya ile bireylerden beklentiler de günden güne değişim göstermeye devam etmektedir. Bu değişimin bir paydaşı konumunda olan bireyler için yaşam boyu öğrenme kavramının olmazsa olmaz bir konu olduğu bir gerçektir. Bireysel gelişim ve değişim, yaşam boyu öğrenmenin gerekliliklerini yerine getirmek ile mümkündür. Küreselleşen dünyada bireysel gelişimlerini önemseyen, üreten, yaratıcı bireylere duyulan gereksinim daha da artış göstermiş bir durumdadır.

Artık günümüzde bilgi toplumları “öğrenen toplum” (learning society) olarak nitelendirilmektedir. Dolayısıyla öğrenen toplumların devamlılığı da o toplumda yaşayan bireylerin toplumsal gelişime ve değişime olan katkıları ile mümkün olur (Polat ve Odabaş, 2008).

Erken çocukluk yıllarından itibaren ailelerin, öğretmenlerin, devletlerin, toplumun tüm bireylerinin çocukların yetiştirilmesi sürecinde önemli kritik sorumlulukları vardır. Yaşam boyu öğrenen bireyler yetiştirebilmenin kritik aşaması da erken çocukluk yıllarında başlamaktadır. Araştırmacı, sorgulayıcı ruhu ve sağlıklı özgüven duygusunu kritik erken çocukluk yıllarında kazanmış olan çocuklar, gelecek toplumların yaşam boyu öğrenen bireyleri olmaya da devam ederler.

Bu noktada yine doğru ve nitelikli bir eğitim anlayışının önemi bir kere daha ortaya çıkmaktadır. Fakat unutulmamalıdır ki; gelecek nesillerin öncüsü de bilinçli ve eğitilmiş ailelerdir. Dolayısıyla toplumların gelişim ve değişiminin kritik bir paydaşı olan çocukların en önemli yetiştiricilerinden ailelerin eğitimi de asla göz ardı edilmemeli, devletlerin tüm politikalarında bu yöndeki çalışmalarının varlığı ve daha da artırılması ciddi bir önem arz etmektedir.

2.1.5. Yaşam Boyu Öğrenen Bireyin Özellikleri

Yaşam boyu öğrenme kavramının önemi geçmişten günümüze artış göstererek devam etmektedir. Aslında bu kavramın önemi her zaman biliniyor olsa da artık günümüzdeki toplumların bu noktada ortaya koydukları çalışmalar daha da fazla önem kazanmış durumdadır. Toplumları meydana getiren bireylerin sahip oldukları özellikler ile o toplum hakkında belli fikirlere sahip olabilir ve o toplumun geleceğini tayin edebiliriz. Bu noktada yaşam boyu öğrenen bireylerin özelliklerine bakıldığı zaman;

Öncelikle merak duygusunun ön plana çıktığı görülmektedir. İnsanın doğasında var olan bu duygu doğru zamanda ve doğru şekilde kullanıldığı takdirde her zaman öğrenmenin kapısını aralayarak, yeni fırsatlara zemin hazırlar, gelişim ve değişimin öncüsü olur. Merakın olmadığı bir yerde araştırmacı bir ruhun da olmayacağı gibi gerçek bir öğrenmeden de bahsedilmesi mümkün değildir. Bu duygu her daim bireyi bir sonraki adıma taşır. Çünkü bu bireyler sahip oldukları bilgi ile yetinmezler ve hep daha fazlasını öğrenmek isterler. Dolayısıyla yaşam boyu öğrenme duygusunu taşıyan bireylerin meraklı olduklarını ifade edebiliriz. Tabi ki merak duygusu ile birlikte olmazsa olmaz niteliklerden bir tanesi de ‘içsel bir motivasyona’ sahip olmaktır. Dışsal motivasyon çevreden beklenen ödül, övgü gibi beklentiler iken; içsel motivasyon kişinin kendi kendisini içten gelen bir istek ve duygu ile güdüleyebilme halidir. İçsel motivasyonda çevreden hiçbir beklentiye girilmeden kendiliğinden istek ve arzu ile her şeyi yapar. Dolayısıyla merak duygusu ile kişinin içsel motivasyonu öğrenmenin devamlılığını sağlar ve her alanda kişi ne ile meşgul olursa olsun kendisini gösterir.

Ayrıca yaşam boyu öğrenen bireylerin iyi bir bilgi okuryazarı olması gerekir ki; bilgi ve teknoloji çağı olan günümüzde, doğru, güvenilir, kaliteli olan bilgiyi seçebilmek oldukça önemlidir.

Dijitalleşen dünyamızda internet ve teknolojinin yaşamımızın her alanında oldukça kolaylıklar sağladığı bilinse de bilgi kirliliği de artmış bir durumdadır. Bu sebeple; eleştirel bir bakış açısı ile bireylerin süzgeçten geçirerek, nitelikle bilgiye ulaşmaları, bireylerin gelişim sürecine katkı sağlar.

İyi bir teknoloji kullanıcısı olabilmek de ayrıca çağın gerekliliklerini yerine getirebilmek adına oldukça önemlidir. Yaşam boyu öğrenen bireyler çağın güncel değişim ve yeniliklerinin her zaman takibinde olarak, kendisini de güncellemeye devam eder (Erduran, 2010).

Son olarak ifade etmek gerekirse, bilgi toplumu; özdenetim, üst düzey düşünme, sorumluluk, bağımsız karar verme, problem çözme, bilgiye açıklık, etkili iletişim, değişime ve yeniliğe uyum sağlama, öğrenme motivasyon ve güdüsü, bilim, bilmeye dair donanım ve tecrübe, teknolojik gelişme ve değişimlerle ilgili unsurlara dair tüm nitelikleri taşıyan bir olguyu ifade etmektedir (M. Demirel, 2009).

2.1.6. Yaşam Boyu Öğrenme İlkeleri

Yaşam boyu öğrenmenin olmazsa olmaz ilkesi, bilinçli ve hedefe yönelik bir şekilde hayat boyu öğrenmenin devamlılığını getirmektir. Çünkü bir birey hayata gözlerini açtığı andan itibaren öğrenme sürecine de adım atmış olur ve yaşamın her anı, birbirinden farklı deneyimler ve zenginliklerle dolu öğrenme fırsatları barındırır. Yaşamın ilk anları itibariyle başlayan eğitim öğretim süreci, bir yaşam biçimi haline gelerek, kişilerin problem çözme yetilerini geliştirmelerini sağlar. Problem çözebilme yetisi hayatın olmazsa olmaz ilkelerinden bir tanesi olduğu için be yeti sadece okul sınırları içerisinde değil, formal ve informal yaşamın her ortamında kazanılır ki çoğunlukla informal yaşam ortamları problem çözme ile birlikte birden çok beceri ve kazanımı içerisinde barındıran ortamlardır. Aynı zamanda bu ortamlar, yaşam boyu öğrenmenin ilkelerinin de kazanım ortamlarıdır. Öğrenme sadece okulda gerçekleşmez. Yaşamın her anı ve ortamı kişilerin bambaşka konularda farkındalık kazanmalarını da sağlar ve ‘farkındalık kavramı’ yaşam boyu öğrenmenin en önemli anahtarlarından biridir (Koç, 2005).

Avrupa’da, yaşam boyu öğrenme alanında bazı temel ilkeleri içeren stratejiler belirlenmiştir. Bu ilkelerin başlıcaları şunlardır (Ersoy ve Yılmaz, 2009):

Okuma yazma öğretmek ve bireylerin eğitimlerini tamamlamalarına yardımcı olmak için sürekli eğitim fırsatları sağlamak, bireylerin yaşlarına uygun bilimsel, teknolojik, sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmelerini sağlamak için gerekli eğitim olanaklarını sağlamak, bireylerin örgütlü bir grup olarak toplumda bir arada yaşama alışkanlığını geliştirmelerine olanak sağlamak, ulusal değerleri teşvik eden, koruyan ve geliştiren eğitim programları geliştirmek geliştirmekte olan ekonomilerde sağlıklı yaşam ve beslenmenin sağlanması, bireylerin boş zamanlarını verimli kullanmalarını sağlamak, iş ilkeleri ve ekonomik kalkınma doğrultusunda bireylere kısa süreli ve aşamalı mesleki eğitim olanakları sağlamak, farklı mesleklerde büyümek isteyenlerin gerekli bilgi ve becerileri edinmelerine olanak sağlamak. (s.808)

2.1.7. Yaşam Boyu Öğrenmede Öğretmenin Rolü

Öğretmenlik mesleği geçmişten günümüze her daim önemini muhafaza eden bir meslektir. Bu mesleğin taşıdığı misyon ile öğretmenler toplumlara ışık tutan bireylerdir. Toplumların ışığı olan öğretmenler de çağın getirdiği yeniliklere uyum sağlayabilecek

bireyler yetiştirebilmek, güncel ve nitelikli bilgiyi aktarabilmek ve yeni gelişmeleri takip edebilmek adına farklı yolları keşfetmeye ve geliştirmeye ihtiyaç duymuşlardır.

Küreselleşme her alan, iş, faaliyet ve meslek grubunda etkisini hissettirdiği gibi öğretmenlik mesleğinde de yeniliklere, değişimlere sebep olmuştur. Artık günümüzde öğretmenlik mesleğine olan bakış da değişmiş ve beklentilerde farklılaşmıştır.

Teknoloji günden günde hızlı değişim ve dönüşümüne devam etmekte ve toplumun her yaş grubundan bireyleri daha da fazla etkisi altına almaya devam etmektedir. Dijitalleşme hızıyla birlikte eğitim öğretim anlayışında da hızlı bir değişim sürecine girilmiştir.

Bu değişim sürecinde online eğitim fırsatları, sanal eğitim öğretim kurumları bireylerin yaşamlarına girmiş ve dijital çağın en önemli yeniliklerinden bir tanesi olmuştur. Öğretmenlerin, sadece bilgiyi aktarma rollerinin dışında; bilgiye ulaşma yolları ve metotlarını, uygulama becerilerini ortaya koymaya yönelik kazanımları sunan, zenginleştiren, dönüştüren bireyler olarak, kendi bireysel gelişimlerini de daha üst seviyelere çıkarmaları bir gereklilik haline gelmiştir. Her ne kadar online eğitim süreçleri birçok açıdan önemli ölçüde olumlu fırsatlar sağlasa da bu fırsatlar, eğitim öğretim süreçlerinin temel yapıtaşlarından bir tanesi olan öğretmenlerin yerini alamamaktadır. Çünkü öğretmen ve arasındaki etkileşim süreci sadece formal bilginin kazanımı yönüyle değil, informal öğrenme fırsat ve deneyimlerini barındırması yönüyle de oldukça zengindir ve öğrencinin öğrenme motivasyonunu artıran bir zamanı temsil eder ve daha nitelikli ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlar. Fakat öğretmen ve öğrenci etkileşiminde öğretmenlerin eğitim öğretim ortamının hazırlaması, öğretme yöntem ve tekniklerinin sunulması gibi misyonlarından ayrı olarak, tüm bunların yanında konulara olan yaklaşımı, düşünce ve fikirleri, tüm davranışları da öğrencilere yansımaktadır.

Dolayısıyla öğrencilerde yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin oluşturulmasında öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Bir ayna misali öğretmenlerin öğrencilerine aktardığı her bilgi ve deneyim aslında kendi bireysel gelişimlerinin birer yansımasıdır. En nihayetinde zorlukları yadsınamaz bir gerçeklik barındıran öğretmenlik mesleğinde değişim ve dönüşümlerin yaşanması da önemli bir gerekliliktir. Yaşam boyu öğrenmeyi benimseme hali ve duruşunu taşıyan toplumların oluşturulmasının en önemli yollarından bir tanesi de bu gerçektir.

Öğretmenlerin de öğrenme ile aralarının iyi olması, öğrencilere yansıttıkları her aktarımın da daha etkili olmasını sağlar ve gelişimin her daim önünü açar (Fındıkçı, 2004).

Günümüz toplumunda ancak bireyler öğrenme becerisi kazandığında yaşam boyu öğrenme gerçekleşebilmektedir. Kişi, yeteneklerini nerede, nasıl ve neden elde edebileceğini biliyorsa ve bu yetenekleri çeşitli kaynaklardan ve iletişim teknolojisi de dahil olmak üzere süreçteki tüm duyu, bilgi ve bilgilerden dolayı elde edilmektedir (Turan, 2005; Karafilik, 2007).

2.2. İlgili Araştırmalar

2.2.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Pala (2019), devlet ve özel okullardaki öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterliklerini araştırmayı ve değerlendirmeyi amaçlamakta olup, çalışması “Devlet ve Özel Okullardaki Öğretmenlerin Hayat Boyu Öğrenmeye Yönelik Eğilim ve Görüşlerin İncelenmesi (Bartın İli Örneği)” başlığını taşımaktadır. Bu doğrultuda Bartın ilindeki resmi ve özel okullarda (anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise) farklı sektör ve yaş gruplarından 210 öğretmen üzerinde çalışılmıştır.

Çalışma karma bir çalışmadır. Bu çalışmada 190 öğretmene nicel, 20 öğretmene nitel olarak çalışılmıştır. Bu okullarda görev yapan öğretmenler araştırmanın yapılacağı 12 okuldan rastgele seçilmiş ve bu öğretmenlerden gönüllü olan kişilerle bire bir görüşmeler yapılmıştır. 190 öğretmene “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilim Ölçeği” uygulanmış ve ölçekten elde edilen veriler istatistiksel analize yönelik bir bilgisayar programı kullanılarak analiz edilmiştir. Nitel verileri toplamak için çalışma öncesinde danışman uzmanlar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme soruları sorulmuştur. Görüşmeler sırasında elde edilen veriler, tarafsızlık ve veri kaybını önlemek için görüşmeler sırasında ses kayıt cihazına kayıtların yapılması ile depolanmıştır. Görüşme sürecinde kaydedilen nitel veriler öğretmenin izniyle görüşme tamamlandıktan sonra yazıya dökülmüştür. Araştırmayla tutarlı olarak; öğretmenlerin cinsiyeti, eğitim düzeyi, mesleki nitelikleri, alanı, çalıştıkları kurum türü ve öğrettikleri eğitim düzeyi yaşam boyu öğrenme eğilimlerini etkilemezken, hem özel hem de devlet okullarında görev yapan öğretmenler yenilenmektedir. Devlet okulu öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun işbaşı eğitimlerine katılmak zorunda olduğu, özel okul öğretmenlerinin kendilerini yenilemelerinin ve meslekte yetkinleşmelerinin temel nedenlerinin iş kaygısı, öğretmenler arasındaki fikir ayrılıkları olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yaman (2014) öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme konusundaki yönelimlerini incelemeyi amaçlamakta olup, çalışması "Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi (Diyarbakır İli örneği)" olarak adlandırılmıştır.

Araştırmada betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Bu çalışmanın kapsamını Diyarbakır ili merkez bölgesinde bulunan Anadolu Lisesi'nde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında toplam 293 öğretmen ile iletişime geçilmiş olup, bu öğretmenler araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen "Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği"nden gelmektedir. Uygun veri analiz programı ile yapılan araştırma sonucunda; Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri yüksek olduğu, cinsiyetin öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini etkilemediği, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin eğitim kazanımlarına göre değiştiği, lisansüstü yeterliliğe sahip öğretmenlerin lisans yeterliliğine sahip öğretmenlere göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri daha yüksek olduğu, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin mezun oldukları kuruma göre değişmediği, sanat öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin diğer ders gruplarına göre daha yüksek olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Özçiftçi ve Çakır (2015), "Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Eğitim Teknolojileri Standartları Öz Yeterliklerinin Test Edilmesi" başlıklı çalışmalarında, uzaktan ve uzaktan eğitimle uğraşan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile eğitim teknolojisi standartları arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamışlardır. İlişkisel tarama yöntemi olarak tasarlanmış bu araştırmaya katılan Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği Uzaktan Eğitim Yüksek Lisans Programı Tezsiz, 134 (60 kadın, 74 erkek) sınıf öğretmeni katılmıştır. Ayrıca 5 erkek öğretmen ve 5 kadın öğretmen ile görüşme yapılmıştır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak Coşkun (2009) tarafından geliştirilen "Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği" ve geçerlik ve güvenirlik araştırması kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan bir diğer veri toplama aracı ise Çoklar (2008) tarafından NETS-T standardı kullanılarak geliştirilen "Eğitim Teknolojileri Standart Yeterlik Ölçeği"dir.

Araştırma sonuçlarına göre, uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans derslerine kayıtlı sınıf öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimi ve eğitim teknolojisi standartları açısından olumlu bir öz-yeterlik düzeyine sahip oldukları görülmektedir. Aynı zamanda yaşam boyu öğrenme eğilimi ile eğitim teknolojisi standartlarının öz-yeterliği arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki vardır. Eğitim teknolojisi standartlarında öz-yeterlik açısından cinsiyete göre anlamlı farklılıklar bulunmamakla birlikte yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde anlamlı farklılıklar gözlenmektedir.

Yenice, Alpak Tunç (2018) "Öğretmen adaylarında yaşam boyu öğrenme eğilimi ve kişisel yenilikçilik düzeyinin incelenmesi" başlıklı çalışmasında öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerini ve kişisel yenilikçilik düzeylerini belirlemeyi ve aralarındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır. Betimsel nitelikte olan bu çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın araştırma ekibi, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin batı bölgesindeki üniversite eğitim yüksekokullarında öğrenim gören 819 öğretmen adayından oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Yaşam Boyu Öğrenme Eğilim Ölçeği ve Kişisel Yenilik Düzeyi Ölçeği" kullanılmıştır. Veri analizi için tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Bulgular, öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye yönelik eğilimlerinin daha yüksek, ancak kişisel yenilikçilik düzeylerinin daha düşük olduğunu göstermiştir. Öte yandan öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile bireysel yenilikçilik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamış, alt boyut puanları incelendiğinde ise anlamlı bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Evin Gencil (2013), "Öğretmen Adaylarının Hayat Boyu Öğrenme Yeteneği Algıları" başlıklı çalışmasında, öğretmen adaylarının (N=551) hayat boyu öğrenme becerisine ilişkin algılarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma grubunu Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veriler Şahin, Akbaşı ve Yanpar Yelken (2010) tarafından geliştirilen "Hayat Boyu Öğrenme Eleştirel Yeterlikler Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Bulgular, öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterlikleri algılarının cinsiyete ve eğitim sektörüne göre istatistiksel olarak farklı olduğunu, öğretmen adaylarının kendilerini en çok anadil iletişiminde, en az ise yabancı dil iletişiminde yeterli hissettiklerini, Sosyal ve yurttaşlık yeterliliklerinde olduğunu göstermiştir.

Yavuz Konakman ve Yanpar Yelken (2014), "Eğitim Fakültelerinde Fakültelerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeteneği Algıları" başlıklı çalışmalarında, öğretim elemanlarının yaşam boyu öğrenme becerisine ilişkin algılarını çeşitli değişkenlere göre incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın örneklemini 2011-2012 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin çeşitli illerinde bulunan sekiz eğitim fakültesinde görev yapan 255 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen "Yaşam Boyu Öğrenme Etkililik Algıları Ölçeği" kullanılarak ve öğretmenlerden yaşam boyu öğrenmenin etkililiğine ilişkin algılarını metaforlar kullanarak açıklamaları istenerek toplanmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak; öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine ilişkin farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu, farkındalıklarının cinsiyete,

yabancı dil düzeyine ve teknoloji kullanım düzeyine göre farklılık gösterdiği, öğretmen kaynaklı metaforlarda öğrenmenin sürekliliğini vurguladığı belirlenmiştir.

Kazu (2016), "Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri" başlıklı çalışmada, öğretmenlerin yeterliklerini cinsiyet, yaş, sektör, hizmet yılı, öğretmen, eğitim düzeyi ve okul durumuna göre belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın kapsamı tarama modellerine dayalı olup 2013-2014 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş il merkezindeki ilk, orta ve liselerde görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Örnekleme bu okullardan rastgele seçilen 295 öğretmen oluşturmuştur. "Öğretmenlere Hayat Boyu Öğrenme Becerisi (YBÖY) Ölçeği" uygulanarak veriler toplanmıştır. HBÖ ve alt boyutlarına ilişkin öğretim elemanı yorumları dikkate alınmıştır. Araştırma sonucunda; öğretmenlerin HBÖ ve alt boyutlarında çoklu yeterlik düzeyine sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Poyraz (2014), "Öğretmenlerin Hayat Boyu Öğrenme Profilleri ile Kurumsal Destek Algıları Arasındaki İlişki (Sakarya İli Örneği)" başlıklı çalışmada sınıf öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme profillerini ve okulları tarafından tavsiye edilen destek algılarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın kapsamını 2012-2013 eğitim öğretim yılında Sakarya ilinde görev yapan 8.747 öğretmen, örneklemini ise bu kapsamdan seçilen 313 öğretmen oluşturmaktadır. Tarama modelinde bir çalışmadır. "Hayat Boyu Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Ölçeği" ve "Kurumların Öğretmenlerin Hayat Boyu Öğrenme Desteğine İlişkin Algı Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme konusunda olumlu bir yaklaşıma sahip oldukları ortaya çıkmış ve kurumları tarafından desteklenme ile yaşam boyu öğrenme algıları arasında olumlu açıdan anlamlı bir farklılık olduğu ortaya çıkmıştır.

Aydoğan (2019), "Öğretmenlerin Etkili Yaşam Boyu Öğrenme Algılarının İncelenmesi" başlıklı çalışmada, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme algılarının bölgeye, cinsiyete, yaşa, medeni duruma, hizmet yılına, öğretim düzeyine ve yaşam boyu öğrenme düzeyine bağlı olduğunu bulmuştur. Bu çalışmada tanımlayıcı bir tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamını 2017-2018 eğitim öğretim yılında Siirt Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı devlet okullarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme, Siirt şehir merkezindeki ve çevresindeki devlet okullarında görev yapan 598 okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaokul (lise) öğretmeninden oluşmaktadır. Bu çalışmada öğretmenlerin demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi tablosu ve öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme algılarını belirlemek için Günc, Odabaşı ve Kuzu (2014) tarafından geliştirilen "Etkili Hayat Boyu Öğrenme Ölçeği" (EYBÖÖ) kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, Devlet Eğitim Bakanlığına katılan

devlet kurumlarında görev yapan öğretmenlerin algılarında; bölge, yaş, cinsiyet, medeni durum, hizmet yılı ve okul düzeyine göre değişkenlere göre anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin HBÖ bilişlerinde seminer durumu değişkenlerine göre seminere katılan ve katılmayan öğretmenler arasında HBÖ bilişlerinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Demirel ve Akkoyunlu (2010), "Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algıları" başlıklı bir çalışmada, öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algıları arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır ve bu özellikler ile çeşitli değişkenler (cinsiyet, sınıf, bilgisayar becerileri, başarı algıları, akademik kariyer yapma isteği ve iş hayatındaki başarı algıları) arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. İlişkisel tarama modeli kullanılarak yapılan bu araştırma, Hacettepe Üniversitesi İlköğretim Bölümü'ndeki ilköğretim öğrencileri (N= 200) arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri "Yaşam Boyu Öğrenme Eğilim Ölçeği" ve "Bilgi Okuryazarlığı Öz-yeterlik Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik bilişleri görece yüksek iken, yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik bilişleri arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki bulunmuştur. Bunlara ek olarak; yaşam boyu öğrenmenin başarı bilgisi yüksek ve akademik kariyer yapmak isteyen öğretmen adaylarına fayda sağlama eğiliminde olduğu sonucuna varılmıştır.

Şahin, Akbaşlı ve Yanpar Yelken (2010) "Yaşam Boyu Öğrenme İçin Anahtar Yeterlilikler: Öğretmen Adaylarının Statüsü" başlıklı çalışmalarında öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye yönelik temel yeterlik düzeylerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma Konya Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri (415) tarafından yapılmıştır. Araştırmada "Yaşam Boyu Öğrenme için Temel Yeterlilikler Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; cinsiyet faktörlerinin ve bölümlerin, geleceğin öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme için temel yeterlik algıları üzerinde herhangi bir etkisi olmamıştır. Yabancı dil iletişim yetkinliği açısından, yabancı dil bölümündeki öğrenciler diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha başarılıdır.

İzci ve Koç (2012) araştırmalarında öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin algılarını değerlendirmeyi amaçlamışlardır. İlişkisel tarama modeli kullanılarak yapılan bu araştırma, İnönü Üniversitesi dersliklerinde, Türkçe ve matematik derslerinde öğrenim gören öğrenciler (387) arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan "Yaşam Boyu Öğrenme Anketi"

kullanılarak toplanmıştır. Araştırma sonucunda; bilgi okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı, yabancı dil öğrenme ve geleceğin sınıflarında öğrencilere eğitim verme, matematik ve Türkçe öğretmenlerinde önemli farklılıklar olacağı belirlenmiştir. Yaşam boyu öğrenme sürecinde orta olmalıdır. Ayrıca öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye çok duyarlı oldukları ve kadın öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ersoy (2009), "Türkiye'de Hayat Boyu Öğrenme ve Halk Kütüphaneleri" isimli yüksek lisans tezinde Türkiye'de il halk kütüphanelerinde görev yapan yönetici ve kütüphanecilerin yaşam boyu öğrenme konusundaki düşünce ve farkındalık düzeylerini incelemiştir. Bu çalışmada amaç, Türkiye halk kütüphanelerinde yaşam boyu öğrenmenin durumunu ortaya koymak ve kütüphane/kütüphaneciler ve üst yönetim birimlerinin yetersizliğinin nedenlerini belirlemektir. Araştırmanın denekleri Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı il halk kütüphanelerinde görev yapan 168 yönetici (müdür, müdür yardımcısı) ve bilgi ve belge yönetimi konusunda uzmanlaşmış 354 lisansüstü kütüphanecidir. Araştırmaya katılan 162 yönetici ve kütüphaneci ile yapılan bir anket, yöneticilerin (%40,7) ve kütüphanecilerin (%50,6) çoğunluğunun yaşam boyu öğrenme anlayışına sahip olduklarını, ancak eğitim sürecinde olduklarını hissettiklerini ortaya koymuştur. Yeterli bilgi düzeyi düşüktür. Bir diğer sonuca göre halk kütüphanesi yöneticilerinin ve kütüphanecilerinin, halk kütüphanelerini yaşam boyu öğrenme sürecinin önemli bir parçası olarak algılamakta, süreçteki sorumluluklarının farkında olmadıkları ortaya çıkarılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren, örneklem, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve çözümlenmesine kullanılan istatistiksel işlemler bulunmaktadır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelendiği nicel araştırma yöntemlerinden “tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Tarama araştırmaları bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlar (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012, s.15).

“Genel tarama modelleri çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir” (Karasar, 2011, s.111).

Bu çalışmada yapılan anket sorularını test etmek ve analiz için gerekli testleri uygulamak için uygun veri analiz programı kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Denizli ili Merkezefendi ve Pamukkale merkez ilçelerinde görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın evrenini temsil eden Merkezefendi ve Pamukkale ilçelerindeki devlete bağlı bağımsız anaokullarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri ‘Seçkisiz örnekleme’ yöntemiyle seçilmiş ve okullarda 110 öğretmene ulaşılarak veriler toplanmıştır.

“Seçkisiz örnekleme oluşturulan evren listesinden örnekleme birimlerinin seçkisiz olarak çekilmesidir” (Büyüköztürk ve diğ. 2012, s.15).

Çalışmaya dahil olan 110 okul öncesi öğretmenin özelliklerinin dağılımları aşağıda Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1. Okul öncesi Öğretmenlerinin Kişisel Özellikleri Dağılımları

Değişken	Kategori	N	%
Cinsiyet	Kadın	100	90.9
	Erkek	10	9.1
Yaş	21-25	2	1.8
	26-30	18	16.4
	31-35	35	31.8
	36-40	27	24.5
	41-45	22	20.0
	46-50	4	3.6
	51 ve üstü	2	1.8
Öğrenim Düzeyi	Ön lisans	3	2.7
	Lisans	86	78.2
	Yüksek lisans	21	19.1
	Doktora	-	-
Kıdem	1-5 yıl	3	2.7
	6-10 yıl	38	34.5
	11-15 yıl	35	31.8
	16 yıl -20 yıl	23	20.9
	21 ve üstü	11	10.0

Tablo 3.1’de görüldüğü gibi okul öncesi öğretmenlerinin dağılımlarında büyük oranlar göz önüne alındığında çoğunun %90.9 oranla kadınlardan oluştuğu, yaş dağılımlarına bakıldığında, anket çalışmasına katılan öğretmenlerden 2 öğretmenin 21-25 yaş, 18 öğretmenin 26-30 yaş, 35’nin 31-35 yaş, 27’sinin 36-40 yaş, 22’sinin 41-45 yaş, 4’ünün 46-50 yaş, 2 öğretmenin ise 51 ve üstü yaş aralığında olduğu görülmektedir. Öğrenim düzeyleri dağılımlarına bakıldığında ise 3 öğretmenin ön lisans, 86 öğretmenin lisans, 21 öğretmenin yüksek lisans mezunu olduğu ve doktora mezunu olup anket çalışmasına katılmış olan bir öğretmenin olmadığı görülmüştür. Kıdem dağılımlarında ise 1-5 yıl arası kıdem yılı olan 3 öğretmen, 6-10 yıl arasında kıdem yılı olan 38 öğretmen, 11-15 yıl arası kıdem yılı olan 35 öğretmen, 16 yıl ve üstü kıdem yılı bulunan 23 öğretmen, 21 yıl ve üstü kıdem yılı bulunan 11 öğretmenin örneklem grubunda yer aldığı görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı için gerekli izinler alınmıştır. Ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde öğretmenlere ait genel bilgiler “a) Cinsiyet, b) Yaş, c) Öğrenim düzeyi, e) Kıdem, olmak üzere 4 soru bulunmaktadır. İkinci bölümde ise okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği” bulunmaktadır. Araştırmada kullanılan olan ‘Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği’ 2014 yılında Fikriye Yaman tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 29 maddeden oluşmaktadır. Beşli likert tipi

derecelendirme ölçeği şeklinde hazırlanmış, “hiç katılmıyorum (1)”, “katılmıyorum (2)”, “kısmen katılıyorum (3)”, “katılıyorum (4)” ve “tamamen katılıyorum (5)” şıklarından meydana gelmektedir. Verilerin yüzde (%), frekans (f) ve aritmetik ortalama (X) analizleri yapılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı.89'dur. Bu araştırmadaysa güvenilirlik katsayısının 0.97 olduğu ortaya konulmuştur. Ölçekte yer alan maddelerde olumsuz bir anlam içeren madde bulunmamaktadır (Yaman, 2014).

Çalışmada yer alan demografik veri formu kriterleri ise sırasıyla şu şekildedir; Cinsiyet, Yaş, Öğrenim düzeyi ve Kıdem.

3.4.Verilerin Analizi

Verilerin hesaplanması uygun istatistik paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde aritmetik ortalama, standart sapma gibi istatistik teknikleri kullanılmıştır. Ulaşılan veriler tablolaştırıldıktan sonra yorumlamaları yapılmıştır.

Tablo 3. 2. *Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeğinin Kolmogorov-Smirnov- Shapiro-Wilk Değerleri*

<i>Kolmogorov-Smirnov^a</i>			<i>Shapiro-Wilk</i>	
df	Sig.	Statistic	Df	Sig.
110	0.003	0.954	110	0.001

Tablo 3.2'e göre öğretmenlere ilişkin veriler incelendiğinde; Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk değerlerinin ($p < 0.05$) 0.05 değerinde küçük çıkması sebebiyle, (Mendes ve Pala' dan akt. Özer, 2007) elde edilen verilere bağlı olarak verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiş ve non-parametrik testler (Kruskal Wallis H Testi ve Mann Whitney U Testi) kullanılmıştır (Büyüköztürk ve diğ. 2012).

Ayrıca ölçeğin aralık sınırları, (4/5=0.80) (Kaptan,1998). 1.00- 1.79 için “hiç katılmıyorum”, 1.80- 2.59 için “katılmıyorum”, 2.60- 3.39 için “kısmen katılıyorum”, 3.40- 4.19 için “katılıyorum” ve 4.20- 5.00 için “tamamen katılıyorum” temel alınarak yorumlanmıştır. Öğretmenlerin kişisel özellik dağılımlarında “betimleyici istatistiklerden (frekans ve yüzde) faydalanılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Alt Problemlere İlişkin Bulgular

“1. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?, 2. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde eğitim durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?, 3.Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğretmenlerinin yaşlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?, 4.Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde meslekteki kıdemlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?, 5.Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık var mıdır”?, olmak üzere 5 alt problemle bunlara ait bulgu ve yorumlar verilmiştir.

4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?” şeklinde belirlenmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerine yönelik ortalama ve standart sapma sonuçları Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetim Becerilerine Yönelik Algıları*

		<i>n</i>	\bar{X}	<i>s</i>	Düzeyi
1.	Yeni bilgi ve becerileri öğrenmek benim için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır.	110	4.45	.552	Çok iyi
2.	Kişisel gelişimimi sağlayacak kaynakları araştırmaktan keyif alırım.	110	4.33	.607	Çok iyi
3.	Mesleğimde kendimi geliştirmek için bilgilerimi sürekli güncellerim.	110	4.28	.608	Çok iyi
4.	Kendi alanımla ilgili bilimsel gelişmeleri takip etmekten zevk alırım	110	4.16	.761	İyi
5.	Entelektüel bilgi birikimine sahip bir birey olarak nitelendirilmek hoşuma gider.	110	4.05	.734	İyi
6.	Yeni bilgi ve becerileri dayanaklarıyla öğrendikçe özgüvenim artar.	110	4.48	.602	Çok iyi
7.	Farklı alanlarda katıldığım etkinlikler mesleğimdeki motivasyonumu artırır.	110	4.39	.607	Çok iyi
8.	İlginç bulduğum bilgilerin kaynaklarını araştırıp çevremdeki insanlara ve öğrencilerime aktarmaktan keyif alırım.	110	4.37	.662	Çok iyi
9.	Topluma ve öğrencilerime mesleki olarak örnek olmam gerektiği düşüncesi, beni öğrenmeye teşvik eder.	110	4.32	.620	Çok iyi
10.	Yeni bilgi ve becerileri yaşamımla ilişkilendirerek öğrenmeye çalışırım.	110	4.28	.623	Çok iyi
11.	Hizmet içi eğitim kurslarına katılmayı mesleğimde yeni bilgi ve becerileri öğrenmem için fırsat olarak değerlendiririm.	110	4.08	.803	İyi

(devamı arkadadır)

Tablo 4.1. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetim Becerilerine Yönelik Algıları*
(devamı)

	<i>n</i>	\bar{X}	<i>s</i>	Düzeyi
12. Öğrencilerimin sorduğu soruları cevaplayamadığımda bunu yeni bir şey öğrenmek için fırsat olarak değerlendiririm.	110	4.28	.731	Çok iyi
13. Kendimi daha iyi tanımak adına kişisel gelişimimi sağlayacak etkinliklere katılmak için zaman ayırırım.	110	4.04	.753	İyi
14. Mesleki açıdan beni geliştireceğine inandığım bilimsel dergi, kitap vb. okumak için zaman ayırırım.	110	3.94	.745	İyi
15. Öğrencilerime gelişen teknolojiyi kullanarak ders anlatmak için çaba gösteririm.	110	4.25	.627	Çok iyi
16. İletişim ve sosyal becerilerimi geliştirmek için çaba gösteririm.	110	4.39	.592	Çok iyi
17. Bir konuyu öğrencilerime aktarmakta yetersiz kaldığımda, yeni yöntem ve teknikler geliştirmek için çaba gösteririm.	110	4.33	.637	Çok iyi
18. Derslerimde öğrencilerime, hayata dair başka fikirler verebilmek, onları topluma kazandırmada yardımcı olmak için yeni bilgi ve becerileri öğrenmeye gayret gösteririm.	110	4.42	.596	Çok iyi
19. Kendi kendime öğrenmek için hedefler belirlerim ve hedeflerimi gerçekleştirmek için çaba gösteririm.	110	4.11	.805	İyi
20. İlgimi çeken konularda, öğrenme sürecimi sistemli bir şekilde yürütürüm.	110	4.15	.706	İyi
21. Mesleğimdeki gelişimimi artırmak için, sosyal alanlarda farklı etkinliklere katılırım.	110	4.07	.735	İyi
22. Gelişen bilgi toplumuna ayak uydurabilmek için çaba gösteririm.	110	4.26	.601	Çok iyi
23. Kendi ilgi ve ihtiyaçlarıma hitap eden öğrenme olanaklarına ulaşmak için çaba gösteririm.	110	4.21	.607	Çok iyi
24. Üniversite eğitimim bittikten sonra, mevcut bilgi birikimimle yetinmeyip araştırma yapmaya çalışırım	110	4.25	.652	Çok iyi
25. Kendimi geliştirmek için geleneksel yöntemlerin yeterli olmadığını düşündüğümde teknolojik gelişmeleri takip etmeye çalışırım.	110	4.25	.642	Çok iyi
26. Yeni bir şeyler öğrenmek her zaman ilgimi çeker	110	4.34	.639	Çok iyi
27. Edindiğim bilgiyi özel bir amaç için etkin olarak kullanabilirim	110	4.18	.693	İyi
28. Edindiğim bilginin doğruluğunu, güvenilirliğini, güncelliğini ve tarafsızlığını belirlemek için ilgili kaynakları araştırırım.	110	4.12	.646	İyi
29. İhtiyacım olan bilgiyi elde etmenin yollarını bulmak için çaba gösteririm.	110	4.26	.585	Çok iyi

Tablo 4.1.'de öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerine yönelik algıları verilmiştir. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile ilgili en yüksek ortalamanın ($\bar{X}=4.48$) ortalamayla ve "Çok İyi" derecesinde "Yeni bilgi ve becerileri dayanaklarıyla öğrendikçe özgüvenim artar" Maddesine olurken en düşük ortalamanın ise yine "İyi" seviyesinde ($\bar{X}=3.94$) ortalamayla ve "Mesleki açıdan beni geliştireceğine inandığım bilimsel dergi, kitap vb. okumak için zaman ayırırım" Maddesine olmuştur. Ayrıca aşağıda belirtilen 4., 5., 11., 13., 19., 20., 21., 28. maddelerinde 'iyi' derecede olduğu görülmüştür.

Diğer maddelere ise katılımlar yine "Çok İyi" derecesinde olmuştur. Bu durum öğretmenlik mesleği açısından olumlu bir gelişme olduğu gibi eğitimin kalite ve geleceği açısından da çok önemlidir ve sevindiricidir. Dolayısıyla birinci alt probleme ilişkin ortaya çıkan sonuca bakıldığında okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğunu söylemek mümkün olmaktadır.

4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık var mıdır”? şeklinde belirlenmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin cinsiyetleri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki anlamlı farklılığa yönelik bulgular tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Cinsiyetleri ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki Anlamlı Farklılığa Yönelik Mann Whitney U Testi Bulguları*

Cinsiyet	<i>N</i>	\bar{x}	<i>Z</i>	<i>P</i>
Kadın	100	56.34	0.871	0.384
Erkek	10	47.15		

Okul öncesi öğretmenlerinin cinsiyetleri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Erkek ve kadın öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında benzerlik olduğu görülmüştür.

4.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğretmenlerinin yaşlarına göre anlamlı farklılık var mıdır”? şeklinde belirlenmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşları ile çocuk kitapları seçerken dikkat ettikleri kriterler arasındaki anlamlı farklılığa yönelik bulgular tablo 4.3’te verilmiştir.

Tablo 4.3. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaşları ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki Anlamlı Farklılığa Yönelik Kruskal Wallis H Testi Bulguları*

Yaş	<i>n</i>	\bar{x}	<i>H</i>	<i>P</i>
21-25	2	77.25	3.456	0.750
26-30	18	59.47		
31-35	35	56.37		
36-40	27	55.00		
41-45	22	47.55		
46-50	4	56.00		
51 ve üstü	2	76.00		

Okul öncesi öğretmenlerinin yaşları ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Farklı yaş gruplarında bulunan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında benzerlik olduğu görülmüştür.

4.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde öğrenim düzeylerine göre anlamlı farklılık var mıdır”? şeklinde belirlenmiştir.

Tablo 4.4. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öğrenim Düzeyleri ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki Anlamlı Farklılığa Yönelik Kruskal Wallis H Testi Bulguları*

Öğrenim Düzeyi	<i>n</i>	\bar{x}	<i>H</i>	<i>P</i>
Ön lisans	3	69.00		
Lisans	86	53.16		
Yüksek Lisans	21	63.17	2.227	0.328
Doktora	-			

Okul öncesi öğretmenlerinin mesleki öğrenim düzeyleri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Farklı öğrenim düzeylerine sahip öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında benzerlik olduğu görülmüştür.

4.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde kıdemlerine göre anlamlı farklılık var mıdır”? şeklinde belirlenmiştir.

Tablo 4.5. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemleri ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki Anlamlı Farklılığa Yönelik Kruskal Wallis H Testi Bulguları*

Mesleki kıdem	<i>n</i>	\bar{x}	<i>H</i>	<i>P</i>
1-5 yıl arası	3	70.17		
6-10 yıl arası	38	53.25		
11-15 yıl arası	35	53.36	1.416	0.841
16-20 yıl arası	23	59.63		
21 yıl ve üstü	11	57.45		

Okul öncesi öğretmenlerinin mesleki kıdemleri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Farklı mesleki kıdemlerde bulunan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında benzerlik olduğu görülmüştür.

BEŞİNCİ BÖLÜM TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuç

Toplumların kalkınma ve gelişmesindeki en temel değer nitelikli bilgidir (Evin, Gencel, 2013). Nitelikli bir bilginin anahtarını da uluslara kazandıracak olan kişiler de o toplumların öncüsü konumunda olan öğretmenlerdir. Yaşam boyu öğrenme becerilerini erken yaşlarda kazanmış bireylerin yetiştirilmesinde önemli rolleri üstlenen öğretmenlerin, toplumların üzerindeki etkisi, o toplumun geleceğine ışık tutmaktadır.

Yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelemesi konusunda farklı öğretmen branşlarına yönelik Yaman'ın (2014) yaptığı araştırma sonuçlarına bakıldığında öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Pala'nın (2019) devlet ve özel okullarında görev yapan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelemesi konusunda yaptığı çalışmanın sonucuna bakıldığında, devlet ve özel okullardaki öğretmenlerin mesleki ve kişisel gelişimlerine yönelik algılarında farklılıklar olduğu görülmüş olsa da öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Poyraz'ın (2014) öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme konusuna ilişkin algıları ile çalıştıkları kurumlar tarafından desteklenme durumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yaptığı araştırmasında, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu bir bakış açısına sahip oldukları ve bununla birlikte kurumları tarafından desteklenme durumları konusunda da pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Evin Gencel'in (2013) öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye yönelik algılarını tespit etmek amacıyla yaptığı çalışmada, öğretmen adaylarının en çok ana dilde iletişim yeterlilikleri konusunda kendilerini yeterli hissettikleri ve hiç yeterli hissetmedikleri branşların ise yabancı dilin kullanımı, toplumsal ve yurttaşlık alanlarının olduğu ortaya çıkmıştır.

Kabal'ın (2019) öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve mutluluk düzeylerini incelemeye yönelik yapmış olduğu çalışmasında, yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve mutluluk düzeylerinin yüksek olduğu, yaşam boyu öğrenme konusunda cinsiyete göre anlamlı bir farklılık ortaya çıkarken, medeni durumlarına ilişkin anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Mutluluk düzeyleri konusunda da cinsiyet ve medeni duruma ilişkin anlamlı bir farklılık ortaya çıkmışken, yaşlarına göre anlamlı bir farklılık görülmediği ortaya çıkmıştır.

Karakuş'un (2013) meslek yüksek okulu öğrencilerinin yaşam boyu yeterliliklerini tespit etmek amacıyla yaptığı çalışmada, öğrencilerin yaşam boyu öğrenme yeterliliklerinin iyi seviyede olduğu ve bölümler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, sınıf seviyesinin yükseldikçe yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin de artış gösterdiği ortaya çıkmıştır. Yaşam boyu öğrenme konusuna ilişkin farklı alanlarda yapılmış birden çok çalışma bulunmaktadır. Bu araştırmanın sonuçlarında ise ortaya çıkan tespitler aşağıda belirtilmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve bu eğilimlerin öğretmenlerin cinsiyet, yaş, kıdem, öğrenim durumu özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Araştırmada aşağıda verilen bulgulara ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile ilgili en yüksek ortalamanın "Yeni bilgi ve becerileri dayanaklarıyla öğrendikçe özgüvenim artar" maddesi olurken en düşük ortalamanın ise "Mesleki açıdan beni geliştireceğine inandığım bilimsel dergi, kitap vb. okumak için zaman ayırım" maddesinde olmuştur. Dokuz maddeye 'İyi' derecesinde görüş bildirilirken kalan yirmi maddeye ise "Çok İyi" derecesinde görüş bildirmişlerdir. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun Pala (2019)'nın araştırmasında ortaya çıkan düşük düzey tespiti ile farklılık gösterdiği görülmektedir. Ortaya çıkan bu sonuç nesillerin yetiştirilmesinde, özellikle erken çocukluk eğitim sürecinin yapıtaşlarından olan okul öncesi öğretmenlerinin, yaşam boyu öğrenme motivasyonuna sahip bireyler yetiştirmesi açısından da oldukça önemli ve değerlidir.

Araştırmanın diğer bir sonucu olarak karşımıza çıkan tespit, okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile yaş, cinsiyet, öğrenim düzeyi ve mesleki kıdem değişkenleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı yönünde olmuştur. Yaman'ın (2014) araştırmasında ulaştığı sonuçlarla, bu araştırmanın sonuçları "cinsiyet" değişkeni açısından benzerlik göstermekte, fakat "kıdem" ve "öğrenim düzeyi" değişkenleri açısından farklılık gösterdiği görülmektedir.

5.2. Öneriler

Bu araştırma Denizli ilinin iki merkez ilçesi kapsamında gerçekleştirilmiş, dolayısıyla yüksek düzeyde bir evren grubuna ulaşılamamıştır. Tüm il genelini ve ülke genelini kapsayan nitelikte tarama çalışmalarının yapılması daha farklı sonuçların çıkmasına ve bu yönde çalışmaların yapılmasına olanak sağlayacaktır. Toplumun tüm bireylerinin yaşam boyu öğrenme motivasyonlarının yüksek düzeyde tutulması toplumun gelişmesi açısından önemlidir. Bu bağlamda bireylerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik adımları

toplumdaki karar vericiler tarafından desteklenmeli ve sürekliliği sağlanmalıdır. Öğretmenlerin güncel, bilimsel, nitelikli örnek ve uygulamalara daha kolay ulaşılabilmesi sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akbaş, O., Özdemir, M. (2002). Avrupa Birliğinde Yaşam Boyu Öğrenme *Milli Eğitim Dergisi*, 2002; Sayı 155-156.
- Akkuş, N. (2008). Yaşam Boyu Öğrenme Becerilerinin Göstergesi Olarak 2006 Pisa Sonuçlarının Türkiye Açısından Değerlendirilmesi. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Aksoy, M. (2013). Kavram Olarak Hayat Boyu Öğrenme ve Hayat Boyu Öğrenmenin Avrupa Birliği Serüveni. *Bilig*, 64, 23-48.
- Aydoğan, R. (2019). Öğretmenlerin Etkili Yaşam Boyu Öğrenme Algılarının İncelenmesi (Siirt İli Örneği). *Yüksek Lisans Tezi*.
- Avrupa Komisyonu, (2000). Avrupa Komisyon Raporu http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/155-156/akbas.htm. sitesinden edinilmiştir.
- Bağcı, E. (2011). Avrupa Birliği'ne Üyelik sürecinde Türkiye'de Yaşam Boyu Öğrenme Politikaları. *OMÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 139-173.
- Beycioğlu, K., & Konan, N. (2008). Yaşam Boyu Öğrenme ve Avrupa Eğitim Politikaları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 24(7), 369-382.
- Budak, Y. (2009). Yaşam Boyu Öğrenme ve İlköğretim Programlarında Hedeflenmesi Gereken İnsan Tipi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 29(3), 693-708.
- Büyüköztürk, ř., Kılıç-Çakmak E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, ř. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (10. baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çelik, S., Demirhan, B. ve Güleç, İ. (2012). Yaşam Boyu Öğrenme Nedir? Kavram ve Kapsamı Üzerine Bir Değerlendirme. *Sakarya University Journal of Education*, 2/3 (Aralık /December 2012) ss. 34-48.
- Dehmel, A. (2006). Making a European Area Of Lifelong Learning A Reality Some Critical Reflections On The European Union's Lifelong Learning Policies. *Comperative Education*, 42(1), 49-62.
- Demirel, M. & Akkoyunlu, B. (2010, Nisan). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Bilgi Okuryazarlığı Öz-yeterlik Algıları. *10th International Educational Technology Conference*, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Demirel, Ö. (2010). *Eğitim sözlüğü*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirel, M. (2009, Mayıs). Yaşam Boyu Öğrenme ve Teknoloji. *9th International Education Technology Conference*, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- DPT (2001). *Özel İhtisas Komisyon Raporu*. Devlet Planlama Teşkilatı. <http://esk.dpt.gov.tr/DocObjects/Download/3206/oik584.pdf> 05 Nisan 2014 tarihinde alınmıştır.

- Duman, A. (2006). Türkiye’de Yaşam Boyu Öğrenme Siyasalarını Oluştur (a)mamanın Dayanılmaz Hafifliği. F. Sayılan ve A. Yıldız (Yay. Haz.), Yaşam Boyu Öğrenme: Sempozyum Bildiriler ve Tartışmalar içinde (s. 31-44). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Erduran, T. (2010). “Yaşam Boyu Öğrenme” Teması İçinde Okul Kütüphanelerinin Yeri ve Önemi (Bir Okul Kütüphanesi Örneği). (ss.116- 142). İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- Ersoy, A. ve Yılmaz B. (2009). Yaşam boyu öğrenme ve Türkiye’de halk kütüphaneleri. *Türk Kütüphaneciliği*. 23, 4, 803-834.
- Ertürk, S. (1998). Türkiye’de Eğitim Felsefesi Sorunu. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* Yıl 1988 / Sayı 3 / ss. II- 16.
- Evin Gencil, İ. (2013). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerine Yönelik Algıları. *Eğitim ve Bilim* 2013, Cilt 38, Sayı 170.
- Fındıkçı, İ. (2004). *Yaşadıkça eğitim*. İstanbul: Hayat Yayıncılık
- Figel, J. (2007). Key Competences For Lifelong Learning. Retrieved October 20, 2013, From European Communities, http://ec.europa.eu/dgs/educationculture/publ/pdf/llearning/keycomp_en.pdf.
- İlköğretim Online, 15(3), 838-854, 2016. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>
Doi: <http://dx.doi.org/10.17051/10.2016.07530>.
- İzci, E., & Koç, S. (2012). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenmeye İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9). 101-114.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tek ışık Matbaası.
- Karafilik, A. (2007). *Öğrenmeyi öğren*. Ankara: Akro Akademi Yayınları.
- Karakuş, C. (2013). Meslek yüksek okulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi* Ağustos 2013, 2, 3, 4.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım. https://www.nobelyayin.com/kitap_bilgileri/dosyalar/bilimsel_arastirma_en_18022_1.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Kaya, E. (2014). Yaşam Boyu Öğrenme ve Türkiye. *Ankara Üniversitesi, Journal of Faculty of Educational Sciences*, year: 2014, vol: 47, issue: 1, 81-102.
- Koç, G. (2005). Yaşam boyu öğrenme. Ö. Demirel (Ed.), *Eğitimde Yeni Yönelimler* içinde (s. 213-225). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- MEGEP, İ. (2006). Türkiye'nin Başarısı için İtici Güç: *Hayat Boyu Öğrenme Politika Belgesi*. Ankara.

- Merriam, S.B. (2013). *Yetişkin öğrenme kuramının değişen manzarası*. G. Güvercin ve O. Seçkin (Çev.). A. Yıldız. ve M. Uysal (Ed), *Yetişkin Eğitimi Kuramdan Uygulamaya* içinde (s. 105-126). İstanbul: Kalkedon Yayınları
- Miser, R. (2006). İnternet ne öğretir? F. Sayılan ve A. Yıldız (Yay. Haz.), *Yaşam Boyu Öğrenme: Sempozyum Bildiriler ve Tartışmalar* içinde (s. 58-61). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Miser, R. (2002). Küreselleşen Dünyada Yetişkin Eğitimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 35(1-2), 55-60.
- OECD. (2001). *What Schools For The Future?* Paris. Office for Official Publications of the European Communities. (2008). *Terminology of European Education and Training Policy*. http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/4064_en.pdf adresinden edinilmiştir.
- Okçabol, R. (2006). *Halk eğitimi* (Yetişkin eğitimi). Ankara: Ütopya Yayınevi
- Önal, İ., (2010). Tarihsel değişim sürecinde yaşam boyu öğrenme ve okuryazarlık: Türkiye deneyimi. *Bilgi Dünyası Dergisi*, 11(1), 101-121.
- Özçiftçi, M., Çakır, R. Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Eğitim Teknolojisi Standartları Öz yeterliklerinin İncelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama* Cilt:5 Sayı:1 Yıl:2015.
- Özer, A. (2007). Normallik Testlerinin Karşılaştırılması. *Yüksek Lisans Tezi*. <http://hdl.handle.net/20.500.12575/32774> adresinden erişim sağlanmıştır.
- Pala, Ö. (2019). Devlet Okulları ve Özel Okullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenmeye Yönelik Eğilimlerinin ve Görüşlerinin İncelenmesi (Bartın İli Örneği). *Yüksek Lisans Tezi*. acikerisim.bartın.edu.tr. adresinden edinilmiştir.
- Polat. C., & Odabaş, H. (2008). Bilgi toplumunda yaşam boyu öğrenmenin anahtarı: Bilgi okuryazarlığı. <http://eprints.rclis.org/12661/> adresinden 6 Mayıs 2013 tarihinde edinilmiştir.
- Poyraz. H. (2014). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenmelerini Etkileyen Faktörler ile Kurumları Tarafından Desteklenme Algıları Arasındaki İlişki (Sakarya İli Örneği). *Yüksek Lisans Tezi*. acikerisim.sakarya.edu.tr. adresinden edinilmiştir.
- Samancı, O., Ocakcı, E. (2017). 'Hayat Boyu Öğrenme'. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2017 Cilt:12, Sayı:24, 711-722.
- Soran, H. Akkoyunlu, B., Kavak, Y. (2006). Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri ve Egiticilerin Eğitimi Programı: Hacettepe Üniversitesi Örneği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (H.U. Journal of Education). 30 (2006)201-210.
- Sönmez, V. (2008). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Şahin, M., Akbaşı, S., & Yanpar, T.Y. (2010). *Key Competences For Lifelong Learning: The Case Of Prospective Teachers. Educational Research and Review*. 5(10), 545-556.
- Topakkaya, A. (2013). Yaşam Boyu Öğrenme ve Türk Üniversitelerinin Bu Alana Muhtemel Katkıları. *The Journal of Academic Social Science Studies*. 6 (4), 1081-109.
- Toprak, M ve Erdoğan, A. (2012). Yaşam Boyu Öğrenme: Kavram, Politika, Araçlar ve Uygulama. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*. DOI: 10.5961/jhes.2012.036.
- Turan, S. (2005). Öğrenen Topluma Doğru Avrupa Birliği Eğitim Politikalarında Yaşam Boyu Öğrenme. *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*. 5 (1), 87-98.
- Ulutaşdemir, N., Tabak, S., Deveci, E., & Öztürk, E. (2011). 'Türkiye'deki Üniversitelerde Yaşam Boyu Öğrenim.' *Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar*, 3, s. 2225-2231. İstanbul.
- Uzunboylu, H., & Hürsen, Ç. (2011). Lifelong Learning Competence Scale (LLCS): The Study Of Validity And Reliability. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (41), 449-460.
- Ünal, M. (2012). Bilgi Çağında Değişim ve Liderlik. *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi* YIL 2012, Cilt XXXII, SAYI I, S. 297-310.
- Yaman, F. (2014). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi (Diyarbakır İli Örneği). *Yüksek Lisans Tezi. K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi* 23 (4), 1553-156.
- Yaşar Kazu, İ. (2016). *Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri*.
- Yavuz Konakman, G., Yanpar Yelken, T. (2014). Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerine İlişkin Algıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 29(2), 267-281 [Nisan 2014].
- Yenice, N., Alpak, Tunç, G. (2018). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ile Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. Mart 2019 Cilt:27 Sayı:2 kefdergi.kastamonu.edu.tr.

EKLER

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI (ÖLÇEKLER)

Bu araştırmanın amacı hazırlamakta olduğum “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi (Denizli İli Örneği)” başlıklı Bitirme Projesi için bilimsel veri toplamaktır. Ölçekte iki bölüm bulunmaktadır. Kişisel bilgi formunun eksiksiz ve doğru doldurulması, yanıtızsız soru bırakılmaması, soruların samimi, objektif ve tarafsız olarak yanıtlanması araştırmanın geçerliliği için önemlidir.

Sonuçlar toplu olarak değerlendirilecek ve sadece araştırma amacına uygun olarak kullanılacaktır. Bu nedenle isim yazmanız istenmemektedir. Zaman ayırdığınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Nefise GÖK

PAÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİLER FORMU

1. Cinsiyetiniz: Kadın Erkek
2. Öğrenim Düzeyiniz: Ön lisans Lisans Yüksek Lisans Doktora
3. Öğretmenlik Mesleğinde Kıdeminiz: 1-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl
 16-20 yıl 21 yıl ve üstü
4. Yaşınız: 21 - 25 yaş arası 26 - 30 yaş arası 31 - 35 yaş arası
 36 - 40 yaş arası 41 - 45 yaş arası 46 - 50 yaş arası
 51 yaş ve üstü

II. YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİ ÖLÇEĞİ		Tamamen Katılıyorrum	Katılıyorrum	Kısmen Katılıyorrum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Yeni bilgi ve becerileri öğrenmek benim için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır.					
2	Kişisel gelişimimi sağlayacak kaynakları araştırmaktan keyif alırım.					
3	Mesleğimde kendimi geliştirmek için bilgilerimi sürekli güncellerim.					
4	Kendi alanımla ilgili bilimsel gelişmeleri takip etmektan zevk alırım.					
5	Entelektüel bilgi birikimine sahip bir birey olarak nitelendirilmek hoşuma gider.					
6	Yeni bilgi ve becerileri dayanaklarıyla öğrendikçe özgüvenim artar.					
7	Farklı alanlarda katıldığım etkinlikler mesleğimdeki motivasyonumu artırır.					
8	İlginç bulduğum bilgilerin kaynaklarını araştırıp çevremdeki insanlara ve öğrencilerime aktarmaktan keyif alırım.					
9	Toplum ve öğrencilerime mesleki olarak örnek olmam gerektiği düşüncesi, beni öğrenmeye teşvik eder.					
10	Yeni bilgi ve becerileri yaşamımla ilişkilendirerek öğrenmeye çalışırım.					
11	Hizmet içi eğitim kurslarına katılmayı mesleğimde yeni bilgi ve becerileri öğrenmem için fırsat olarak değerlendiririm.					
12	Öğrencilerimin sorduğu soruları cevaplayamadığımda bunu yeni bir şey öğrenmek için fırsat olarak değerlendiririm.					
13	Kendimi daha iyi tanımak adına kişisel gelişimimi sağlayacak etkinliklere katılmak için zaman ayırırım.					
14	Mesleki açıdan beni geliştireceğine inandığım bilimsel dergi, kitap vb. okumak için zaman ayırırım.					
15	Öğrencilerime gelişen teknolojiyi kullanarak ders anlatmak için çaba gösteririm.					
16	İletişim ve sosyal becerilerimi geliştirmek için çaba gösteririm.					
17	Bir konuyu öğrencilerime aktarmakta yetersiz kaldığımda, yeni yöntem ve teknikler geliştirmek için çaba gösteririm.					
18	Derslerimde öğrencilerime, hayata dair başka fikirler verebilmek, onları topluma kazandırmada yardımcı olmak için yeni bilgi ve becerileri öğrenmeye gayret gösteririm.					
19	Kendi kendime öğrenmek için hedefler belirlerim ve hedeflerimi gerçekleştirmek için çaba gösteririm.					
20	İlgimi çeken konularda, öğrenme sürecimi sistemli bir şekilde yürütürüm.					
21	Mesleğimdeki gelişimimi artırmak için, sosyal alanlarda farklı etkinliklere katılırım.					
22	Gelişen bilgi toplumuna ayak uydurabilmek için çaba gösteririm.					
23	Kendi ilgi ve ihtiyaçlarıma hitap eden öğrenme olanaklarına ulaşmak için çaba gösteririm.					
24	Üniversite eğitimim bittikten sonra, mevcut bilgi birikimimle yetinmeyip araştırma yapmaya çalışırım.					
25	Kendimi geliştirmek için geleneksel yöntemlerin yeterli olmadığını düşündüğümde teknolojik gelişmeleri takip etmeye çalışırım.					
26	Yeni bir şeyler öğrenmek her zaman ilgimi çeker.					
27	Edindiğim bilgiyi özel amaç için etkin olarak kullanabilirim.					
28	Edindiğim bilginin doğruluğunu, güvenilirliğini, güncelliğini ve tarafsızlığını belirlemek için ilgili kaynakları araştırırım.					
29	İhtiyacım olan bilgiyi elde etmenin yollarını bulmak için çaba gösteririm.					

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-16605029-44-34927041
Konu : Anket Uygulama İzni

18/10/2021

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün 30.09.2021 tarihli ve 110904 sayılı yazısı.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi (İ.Ö.) Tezlis Yüksek Lisans Programı öğrencisi Nefise GÖK, "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi (Denizli İli Örneği)" konulu proje çalışmasına yönelik hazırlanmış olduğu anket/bökek formlarını İlgi yazı gereği Müdürlüğümüze bağlı Denizli İli Merkezefendi ve Pamukkale ilçelerinde bulunan resmi bağımsız anaokullarında görev yapan öğretmenlere uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaat ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin İlgi yazının ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konuları ile ilgili anket çalışmalarının 2020/21 Nolu "Araştırma Uygulama İzni/İznileri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde yıl/yüze eğitim öğretime ara verilmesi gibi önlemler alınarak örgün eğitimin 2021/2022 eğitim-öğretim yılı içinde tam olarak başlamasıyla birlikte desetimi ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre, oryantal bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da müberrûl ve inonak örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının uygulanması, ilgili genelgenin 28. Maddesi ve "Araştırma İzni Başvuru Tashihnamesi"nin 16. Maddesi gereği **sonuç raporunun çalışma bitiminden itibaren 30 gün içerisinde kurumunuz aracılığı ile gönderilmesi** Müdürlüğümüze uygun görülmüştür.

Olurumun arz ederim.

Süleyman EKİCİ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
18/10/2021
Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüze Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Anket Formları

Bu belge görsel elektronik ortamda imzalanmıştır.

Adres : M. Akif Ersoy Mah. 29 Ekim Bulv. No:1741
Merkezefendi/DENİZLİ
İnternet Adresi: <http://denizli.meb.gov.tr>
E-Posta: ak202@meb.gov.tr
Kapı Adresi : denizli@1.kap.gov.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Hüseyin ERKOC'A.H.K.İ. / Seb. 01ELM15-5ef
Telefon No : 0 (258) 234 28 93
Faks : 0 (258) 234 20 99

Bu elektronik belgeyi elektronik ortamda imzalamıştır. <https://evsivisi.gov.tr> adresindeki 4e93-54fd-3d18-923b-cd4f koda ile teyit edilebilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 27.10.2021-E.122674

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Sayı : E-93803232-622.02-122674
Konu : Etik Kurul Kararı

27.10.2021

DAĞITIM YERLERİNE

185.253.121.4

İlgide kayıtlı başvurumuz 27/10/2021 tarih ve 19-6 toplantı/karar nolu etik kurul toplantısında görüşülmüş olup, alınan karar ekte sunulmaktadır.

Gereği için bilgilerimize arz ederim.

Prof. Dr. Ertuğrul İŞLER
Kurul Başkanı

Ek: Karar (Nefise GÖK)

Dağıtım:
Gereği:
Eğitim Bilimleri Enstitüsüne

Bilgi:
Soyun Dr. Öğr. Üyesi İzzet Baki KARAOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 85070381101_Pan_Kodu_49372
Adres: Pamukkale Üniversitesi Kurulduğu Yerleşim Alanı
Telefon: (281) 0 Faks: (281) 0
e-Posta: ul@pamukkale.edu.tr Hakkımızda: <http://www.pau.edu.tr>
Kayı Adresi: pan@pau.edu.tr

Belge İçeriği Adresi: <http://www.pamukkale.edu.tr>

Bilgi için: Soyun T10030
Ünvanı: Başın Evrak Sorumlusu

Fax No: 2812961803

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 27.10.2021-E.122674

T.C.
FAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLERİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
SAYI: 68252350/22021/G019

Toplantı Tarihi : 27.10.2021
Toplantı Sayısı : 19
Toplantı Saati : 15:00

185.253.121.4
611
29.11.2021

KARAR 6- Üniversitemiz Eğitim Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Tezli (LÖ) Yüksek Lisans Programı 202106036 numaralı öğrencisi Nefise GÖK'ün "**Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yapım Baza Öğrenme Eğilimleriyle İncelenmesi**" konulu proje çalışmasına yönelik başvurular formunun usul ve esak aşamaları tamamlandı ve ekler tetkik edilmiş olup; proje sahibinin, başvurusunda yer alan bilgi, belge ve taahhütlerine uygun bilimsel davranışlar sergileyeceği kanaati olmuştur. İş bu karar oy birliği ile alınmıştır.

ASLI GİBİDİR
27.10.2021

Prof. Dr. Ertaç İŞLER
Başkan

ÖZGEÇMİŞ